

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič  
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič  
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod«  
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.  
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:  
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.  
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —  
Račun pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## ZAKJLUČITEV BRITANSKE IMPERIJALNE KONFERENCE

**Preferenčne carine ostanejo še tri leta v veljavi — Nova ureditev položaja britanskih dominijonov**

London, 15. nov. AA. Včeraj je bila zaključna seja imperijalne konference. Prisotni so bili vsi vodje delegacij. Na njej je bila soglasno sprejeta udanostna izjava kralju vseh narodov britskega imperija. Kralj je odgovoril, da je z veseljem sprejel ministre iz prekomorskih dežel, da jim želi srečen povratek v domovino. Nadalje je konferenca odobrila resolucijo, v kateri izraža prepričanje, da je bilo podrobno proučevanje raznih zadev v odborih zelo koristno in da je zelo zblizalo osebe, ki so bile zaposlene pri tem delu. Nadaljna resolucija izraža zahvalo delegatu ministrskemu predsedniku Macdonaldu za njegovo predsedovanje ter upanje, da bo konferenca imela koristne posledice za ves britski imperij. Zaključne govore so imeli vsi vodje delegacij. Prav tako je bilo odobreno poročilo konference.

Vsi govori so bili nenavadno prisrčni. Dasi ni konferenca izpolnila vseh upov raznih delegacij, je vključ temu uspela. Delegati so nadalje izrazili upanje, da bo konferenca, ki bo v Ottavi, rešila vsa gospodarska vprašanja. Kanadski ministri predsednik Bennett je v svojem govoru naglasil važnost preferenčnih carin in izrazil mnenje, da bo konferenca v Ottavi odobrila njegov predlog.

Avstralski ministri predsednik Scullin je dejal, da je konferenca dosegla na ustavnem polju velik napredek in rešila mnogo gospodarskih vprašanj. Posebno je pozdravil izjavo Anglije, da bodo sedanje preferenčne carine ostale za nekaj časa še v veljavi, kar bo gotovo mnogo koristilo industriji.

Novozelandski ministri predsednik Forbes se je Macdonaldu zahvalil za njegovo sodelovanje pri konferenci ter je naglasil, da Nova Zelandija razume angleško vlado, da ni mogla izpremeniti svoje carinske politike. Nova Zelandija bo še nadalje dajala prednost angleškemu blagu.

Južnoafriški ministri predsednik Herzig je prav tako priznal poseben položaj angleške vlade in vprašanje preferenčnih carin. Govornik je končno izrazil zahvalo za prijateljski sprejem vseh delegacij.

Novofundlandski ministri predsednik Squires je naglasil težko svetovno gospodarsko krizo, v kateri se je sestala konferenca, ki pa je kljub temu zgradila temelj za medimperijalni trgovinski razvoj.

Indijski delegat sir Mohamed Shafi je izrazil mnenje, naj se imperijalna konferenca vrši večkrat.

Nato je izjavil ministri predsednik Macdonald, da je imperijalna konferenca l. 1926 priznala enopravnost vse članom britskega imperija in da je bila glavna naloga sedanje konference sprejeti zakonodajo, ki naj oživitvori to izjavo. Zato bo sedanji parlament razpravljal o westminstrskem statutu, ki naj uredi nov položaj dominijonov. Nadalje je konferenca soglasno in prostovoljno sklenila, da rešuje vse spore med dominijoni imperijalno razsodišče. Z gospodarske strani je bilo važno dejstvo, da je delavska stranka prvič po angleški vladi izrazila mnenje, da so preference v mejah imperija koristne vsem njegovim delom.

Nadalje je konferenca sklenila, da bodo dosedanje preferenčne carine ostale v veljavi še tri leta. Konferenca je med drugim sprejela tudi predlog, naj se ustanovi nekaj imperijalni odbor, ki bi razpravljal o medimperijalnih gospodarskih zadevah. Gospodarski odbor konference bo nadalje razpravljal o tem vprašanju. Odbor bo razpravljal o raznih vprašanjih prodaje surovin v raznih delih sveta in drugih gospodarskih vprašanjih. Ker je primanjkovalo časa, se plenarna razprava o imperijalnih obrambnih vprašanjih še ni vršila.

Konferenca je priznala, da je razvoj medimperijalnih tržišč zelo velikega pomena za britski imperij. Nadalje naglašajo poročilo konference, da Anglija odklanja gospodarsko politiko, ki bi škodila njeni zunanji trgovini in obremenila ljudstvo. Vlada je mnenja, da se naj ojači gospodarsko sodelovanje v mejah imperija in naj se toza devno vrši čimprej nova konferenca, ki naj razpravlja o tem vprašanju. Glede drugih metod, kako naj se pozivi medimperijalna trgovina, se bo nadaljevala razprava na konferenci v Ottavi. Dnevni red te konference bodo sporazumno določile vlade dominijonov.

Konferenca je končno odobrila poročilo gospodarskega odbora glede kvot tudi za živila, razen za žito in poročilo o ustano-

vitvi uvoznega sveta o organizaciji medimperijalne trgovine.

London, 15. novembra. AA. Poročilo imperijalne konference pravi, da angleška vlada odklanja vse carine na živila in surovine. Vlade dominijonov in Anglije bodo izčrpno proučile načrt kvote za žito. O tem vprašanju bo razpravljala konferenca v Ottavi, ki se sestane prihodnje leto. Južna Afrika je privolila, da ostanejo preferenčne carine, ki jih je priznala Anglija Južni Afriki v veljavi isto dobo.

Konferenca je nadalje sklenila, da se bo

gradnja pomorskega oporišča v Singapuru nadaljevala, dočim se bo izgradila letalska baza istotam po petih letih.

Konferenca je nadalje sklenila, da bo kralj imenoval generalne guvernerje dominijonov na mesto angleške vlade, kakor je bilo to doslej običajno. Tozadeni zakonski načrt bo predložen parlamentu in bo vseboval novi statut dominijonov, ki bo pooblastil dominijonske parlamente, da sklenejo zakone, ki bodo imeli ekstraterritorialno veljavo in oprostili dominijone izvrševanja angleških zakonov.

## Intervencija Male antante v Bruslju

**Zadovoljiva izjava belgijske vlade o bivši cesarici Ziti — Oton Habsburški ne misli zapustiti sedanjega bivališča**

Pariz, 15. novembra. »Chicago Tribune« poroča iz Bruslja, da so zastopniki Male antante intervenirali pri belgijski vladi v zvezi z vestmi o nameravanem povratku bivše cesarice Zite in njenega sina Otona na Madžarsko. Zastopniki Male antante so opozarjali na to, da bi imel ta korak nedogledne posledice. Belgijska vlada je dala

zastopnikom Male antante pomirjive izjave z zagotovilo, da cesarica Zita brez vednosti vlade ne bo zapustila belgijskega ozemlja. List ponatiskuje tudi vest budimpeštanskega »Pester Lloyd«, ki pravi, da lahko po zanesljivih informacijah izjavi, da Oton Habsburški niti ne misli na to, da bi zapustil svoje dosedanje bivališče.

## Ženevska pogajanja o razorožitvi

**Odklonjen predlog o takojšnjem zmanjšanju vojnega materijala — Večina držav proti omejitvi izdatkov za vojsko**

Ženeva, 15. nov. Pripravljalni razorožitveni komisiji je bila predložena cela vrsta razorožitvenih predlogov za znižanje vojnega materijala vseh vrst in omejitve izdatkov za razne vrste orožja. Med drugim so nemški delegati predlagali, naj se takoj prične z znižanjem vojnega materijala, kar je najboljša metoda za razorožitev. Vse te predloge je komisija odklonila. Nekaj držav se je vzdržalo glasovanja, dočim so Zedinjene države in Italija glasovale za nemške predloge.

Ženeva, 15. nov. Na včerajšnji seji je bila končana generalna debata o omejitvi

vojnega materijala. Zaradi velike razdrojenosti je bilo sklenjeno, da se zadeva zaključi s sprejetjem resolucije, ki bi povdarila, da so vse države soglasne naziranja, da je potreben uspešnejši sistem omejitve materijala, kakor pa je sama publikacija. Večina držav smatra, da je nepraktična metoda, ki temelji na omejitvi proračunskih izdatkov za nabavo in vzdrževanje vojnega materijala. Sovjetska Rusija, Nemčija in Italija so glasovale proti resoluciji in sta prvi dve postavili svoje ločene predloge.

## Krvavi izgredi v Madridu

**Po pogrebu žrtev stavbne nesreče je došlo do krvavega spopada med policijo in delavci — Pred sklicanjem španskega parlamenta**

Madrid, 15. novembra. Včeraj je prišlo v Madridu do krvavih nemirov. Stavkajoči delavci so prevrnili več avtomobilov in razbili trgovine. Nastopila je policija, ki je ranila po uradnem poročilu 12 oseb. Po privatnih vestih so bile ubite 4 osebe, več pa je bilo ranjenih. Policijski komisarjat javlja o treh mrtvih. Delavci zahtevajo, naj se proglasi splošna protestna stavka.

Madrid, 15. novembra. Pred nekaj dnevi se je zrušil oder in so bili štirje stavbni delavci ubiti. Včeraj je bil njihov pogreb. Delavstvo je demonstrativno zapustilo delo ter se udeležilo pogreba. Po pogrebu so nameravali korakati v sprejedu skozi mesto, kar pa je hotela policija preprečiti. Prišlo je do spopada, pri katerem je bilo pet oseb ubitih, 30 pa je ranjenih. Razburjenje v mestu je veličansko.

Madrid, 15. novembra. Zaradi včerajšnjih nemirov v Madridu se je položaj zelo poostiril. Kakor poročajo, bo najbrže proglašena v vsej Španiji splošna stavka. Pri včerajšnjih bojih s policijo je bilo pet delavcev ubitih in 20 ranjenih. Nemiri so nastali, ker je policija zabranila pogreb sedmih delavcev, ki so se smrtno ponesrečili na neki veliki stavbi. Pogreb se je vršil kljub prepovedi. Ker pa je hotel neki policiji uradni ustavitelj sprejeto, je prišlo do krvavega spopada med policijo in pogrebci, ki so šli do 50.000 ljudi. Policija je bila primorana streljati, kar je povzročilo veliko paniko med pogrebci in krvave spopade.

Madrid, 15. novembra. Izdani komuniké veli, da je kralj pooblastil ministrskega predsednika Berenguerja, da mu predloži, ko se mu bo zdelo primerno, dekret o sklicanju parlamenta. Komuniké poudarja, da bo zbornica revidirala zakonodajno delo diktature ter razpravljala in sprejela resnično liberalen proračunski načrt, s katerim bi se likvidirala abnormalnost bivšega režima ter rešila po ustavnem potu problem gospodarskega življenja. Po dobi se-

danje predstabilizacije bo vlada zaprosila parlament za pooblastilo o uvedbi zlate valute s pariteti, ki bo odgovarjala valorizaciji. Komuniké veli dalje, da se bo parlament izvolil brez pritiska javnih oblasti.

## Poraz Brüningove vlade

Berlin, 15. novembra. Vlada je danes v proračunskem odboru doživela poraz. Kljub protestu finančnega ministra je bil sprejet komunističen predlog, v katerem se vlada poziva, naj izsili pocenitev zmernega mesa. Za predlog so glasovali komunisti, narodni socialisti, socialni demokrati, krščanski socialisti in stranka poljedelcev. Vlada je izjavila, da nikakor ne more izvršiti tega sklepa, ker bi znašali stroški 650 milijonov mark, dočim ima vlada za to akcijo na razpolago samo 10 milijonov. Vlada pričakuje, da bo plenum zbornice razveljavil ta sklep odbora.

## Razkol v Heimwehru

Dunaj, 15. novembra. V »Heimwehru« je sedaj po volitvah izbruhnil oster spor. V volilni kampanji so posamezne heimwehrovske organizacije nastopale druga proti drugi, zlasti Heimatblock proti krščansko-socialnim Heimwehrom. V organizacijah se dela sedaj razpoloženje za to, da bi se fašistični usmerjeni elementi odstranili iz Heimwehra. S tem hoče dosegati da bi se fašistični elementi pridružili narodnim socialistom.

## Bethlen potuje v Rim

Budimpešta, 15. novembra. Ministrski predsednik grof Bethlen odputuje prihodnjo sredo v Berlin. Danes je imel daljši sestanek z nemškim poslanikom baronom Schönom, s katerim sta se dogovorila o vseh podrobnostih tega poseta. Uradno se zadržuje, da gre za gospodarska pogajanja.

## Debata o poroki kraja Borisa v Sobranju

**Odgovor Ljapčeva na interpelaciji o dogovoru z Vatikanom in italijanski ekspanzivnosti na Balkanu**

Sofija, 15. novembra. Včeraj je bilo odprto jensko zasedanje sobranja. Na dnevnem redu sta bili dve zelo zanimivi interpelaciji. Prvo interpelacijo so vložili socialisti, ki zahtevajo od vlade pojasnila, kakšne vere bo bodoči prestolonaslednik glede na to da je kraljica rimsko-katoliške vere. Interpelacijo je utemeljeval poslanec Pastuhov, ki je naglasil, da bolgarska ustava ne dopušča nobenega dvoma o tem, da mora biti prestolonaslednik pravoslavne vere. Zahteva od vlade, da se točno izjavi, kako je bilo urejeno to vprašanje pri pogajanjih z Vatikanom. Govornik je poudarjal, da nikakor ne gre, da bi Vatikan silil bolgarsko vlado, naj krši ustavo.

Druga interpelacija, ki jo je utemeljeval isti govornik se nanaša na bolgarsko zunanjo politiko. Govornik je poudarjal, da je bolgarska vlada popolnoma pod vplivom

Rima, da pa taka zunanja politika bolgarskemu narodu ni v korist. Mussolini se je zasilal v Albaniji in hoče sedaj še iz Bolgarije napraviti postojanko fašizma na vzhodu. Bolgarski narod nikakor ni voljan podpirati zunanje politične stremeljenja Italije ter se hoče obvarovati pred novo katastrofo.

Na obe interpelaciji je odgovarjal Ljapčev, ki je glede vere prestolonaslednika poudarjal, da je treba najprej dokazati, da se sploh narod. V ostalem pa je izjavil, da vlada pri tem vprašanju ne bo prisla v konflikt z ustavo. Kar se tiče zunanje politike je Ljapčev izjavil, da je interpelacija plod protifašistične gonje, inspirirane od zunaj. Bolgarska vlada vodi politiko miru in sporazuma z vsemi državami in bo na tej svoji poti vztrajala do konca. Interpelant se z odgovorom ni zadovoljil.

## Razvoj gospodarstva v Rusiji

**Zarota znanstvenikov — Gospodarski boj sovjetske Rusije proti zapadnim državam**

Moskva, 15. novembra. Iz vseh krajev sovjetske republike poročajo o velikih delavskih shodih, na katerih so zborovali energično zahtevali od vlade, naj z vso strogostjo nastopi proti organizacijam znanstvenikov, ki so sabotirali sovjetsko gospodarstvo in pripravljali inozemsko intervencijo v Rusiji.

Moskva, 15. novembra. V odgovoru na trditve inozemskega časopisja, da pripravljajo sovjetska vlada veliki proces proti revolucionarnim zarotnikom zgolj zato, da najde krivce za sedanjo gospodarsko krizo v sovjetski Rusiji pišejo »Izvestija«:

»Ta trditev je smešna. Ne samo, da ni v Rusiji gospodarske krize, nasprotno so prešli sovjeti k gospodarski ofenzivi proti kapitalističnim državam na vseh frontah. Trditve o gospodarski krizi v Rusiji je toliko bolj smešna, ker je industrijska produkcija narasla za 25%, produkcija težke industrije pa za 40%. Industrijski razvoj se

je v zadnjem triletnem letu pospešil. Vsi zapori tujih emisarjev, da preprečijo gospodarski razvoj Rusije so se popolnoma ponesrečili.

List zaključuje, da bo sovjetska Rusija nadaljevala svoj boj proti kapitalističnim državam do skrajnih konsekvenc in tako uničila vsa upanja intervencionistov v izpremembo sedanjega režima.

Moskva, 15. novembra. V doneškem ozemlju se produkcija premoga vedno bolj zvišuje. Dne 12. novembra je dosegla produkcija premoga 118.658 ton, za 1224 ton več kakor dan prej. V okrožju Kingansku, 40 km od rudnikov v Zlatoustju, so odkrili bogata ležišča antimona, ki jih cenijo na 150.000 ton.

Moskva, 15. novembra. V bližini Lenigrada so zgradili veliko steklarno. V Tambovu bodo zgradili veliko tovarno električnih motorjev, ki bo izdelala 90.000 električnih motorjev na leto.

## Revolucijski pokret na Kubi

Havana, 15. novembra. Dijaški nemiri so trajali včeraj skoro vso noč. Na raznih krajih mesta je prišlo zopet in zopet do novih spopadov med demonstrantmi na eni in policijo in vojaštvom na drugi strani. Osem dijakov je bilo ubitih. Število ranjenih še ni znano, bo pa gotovo zelo veliko. V mestu vlada veličansko razburjenje. Vlada je odredila, naj se zaprejo vse šole ter je dala aretirati mnogo dijakov. Obstoji nevarnost, da se bodo nemiri razširili tudi na druga mesta. Opozicijski listi so v znak protesta proti poostitvi cenzure ustavili izhajanje.

## Osamosvojitev Iraka

Ženeva, 15. nov. Pred nekaj dnevi se je sešla v Ženevi mandatna komisija pod predsedstvom italijanskega zastopnika.

Poročilo britanske vlade o sodelovanju mandatnih oblasti in domačega osovja v Iraku pravi, da so v zadnjih 15 mesecih domačini prevzeli skoro vso upravo v svoje roke, tako da se bo do l. 1932 izvršil že popoln prenos uprave na domače prebivalstvo. Poročilo pristavlja, da je britanska vlada v tej nadi predlagala Društvu narodov, naj se s tem letom Irak sprejme v članstvo Lige. Komisija je točno proučevala predlog mandatne sile in izpraševala britanskega zastopnika o gospodarskih in upravnih razmerah v Iraku, da se prepriča, če je Irak res dosegel že tako visoko stopnjo političnega razvoja, da se mandat nad njim lahko ukine.

Umaknitev demisije belgijske vlade  
Bruselj, 15. novembra. Ministrski predsednik Jaspas je umaknil demisijo vlade. Zbornica je sklicana za torek.

## Sovjetska mornariška misija v Italiji

Napulj, 15. novembra. AA. Sovjetska misija za mornariška vprašanja, kateri načeljuje admiral Zivkov in ki proučuje v Italiji organizacijo italijanske mornarice, je prisostvovala manevrom italijanske prve eskadre pod poveljstvom admirala Gambardelle v bližini Napulja. Ena izmed lažij je izstrelila pet torpedov, dočim je vozila z hitrostjo 45 milj.

## Katastrofalen požar v Rumuniji

Bukarešta, 15. novembra. Danes ponoči je pogorela vas Saca pri Braceanu. Pogorelo je 60 hiš. Skoda cenijo na 10 milijonov lejev.

## „Do X“ v Franciji

Pariz, 15. novembra. Nemško veleletalo »Do X«, ki je včeraj opoldne zapustilo angleško letališče v Calshotu, je moralo na poletu v Bordeaux pristati v bližini mesta Rocheford, 120 km severno od ustja reke Gironne. Zakaj se je to zgodilo, trenutno ni znano. Letalo se je moralo boriti z izredno močnimi protivetrostmi in ni izključeno, da kapitan Christjansen ni hotel manverirati v inozemskih vodah v nočnem času, ker so francoske oblasti svarile kapetana, naj ne pristane na jezeru Horcin, ker je tamkaj premalo vode.

La Rochelle, 15. novembra. Semkaj je prispelo snoči ob 21. nemško veleletalo »Do X«. Danes nadaljuje polet proti Madridu.

Pariz, 15. novembra. Nemško letalo »D 2000« je prispelo iz Bordeauxa v Le Bourget. V ponedeljek se vrne v Dessau.

## Reden zračni promet med Ameriko in Anglijo

Newyork, 15. novembra. Listi poročajo, da se angleške in ameriške zrakoplovne družbe bavijo z mislijo uvedbe rednega zračnega prometa med Zedinjenimi državami in Anglijo. Zračni promet bi se razvijal naprej do Bermudov, pozneje pa preko Azorov do Londona.

## Komunizem v kolonijah

Haag, 15. novembra. Nizozemsko časopisje prinaša govor guvernerja nizozemske Indije, ki ga je imel Degraaf na banketu v Saigonu. Degraaf je izjavil, da morajo kolonialne uprave Indokine in nizozemske vzhodne Indije paziti na komunistično gibanje, ki se čedalje bolj širi in ogroža vse dosedanje civilizatorično delo kolonialnih uprav.

## Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.  
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.745. — Berlin 13.47. — Bruselj 7.8839. — Budimpešta 9.885. — Curih 1095.9. — Dunaj 795.63. — London 274.57. — Newyork 56.43. — Praga 167.57. — Pariz 222.  
INOZEMSKA BORZE.  
Curih: Beograd 9.128. — Pariz 20.27. — London 25.0625. — Newyork 515.10. — Bruselj 71.95. — Milan 27.005. — Madrid 59.80. — Amsterdam 27.55. — Berlin 122.97. — Dunaj 72.65. — Sofija 3.73. — Praga 15.295. — Varšava 57.75. — Budimpešta 90.225. — Bukarešta 3.06.

# Akademski klub montanistov v Ljubljani

O delovanju naših montanistov, organiziranih v enem najživahnejših akademskih klubov

Ljubljana, 15. novembra. Eden najživahnejših akademskih klubov v Ljubljani je Akademski klub montanistov, ki je bil ustanovljen leta 1920, kot prvi tehniški strokovni klub. Njegovi ustanovniki so bili prvi rudarski inženjerji — ki so diplomirali na naši rudarski akademiji gg. inž. Freyer, inž. Jankovič, inž. Jovanovič, pokojni inž. Kalin, inž. Krnovšek, inž. Mišica, inž. Petrič, inž. Rogel i. dr., ki že praktično delujejo v različnih rudnikih naše, na rudah tako bogate krajevine. Vsak slušalet rudarske visoke šole, ki je pri nas oddelek tehniške fakultete, je obenem član A. K. M., ki usmerja svoje delovanje od svoje ustanovitve do danes v največjo korist svojih članov.

Prvi cilj A. K. M. je bil ustanovitev lastne klubove strokovne knjižnice, ki naj bi svojim članom omogočila uporabo dragocenih sredstev za izpopolnitev njihovega študija. Nabava takih strokovnih tehniških del pa zahteva ogromnih stroškov in tako se je klub imel boriti za nje vso dobo svojega obstoja. Iz svojih malenkostnih dohodkov kot so članarina in prihodki prireditelj »Skoka čez kožo«, si je znal klub nabavljati leto za leto novih knjig, ki so mnogo pripomogle k intenzivnejšemu študiju njegovih članov. Danes je klubova knjižnica v posesti že lepega števila strokovnih del in revij, ki pa še daleko ne zadostajo njenim potrebam in treba bo še mnogo truda, da se bo mogla — vsekakor s pomočjo naše javnosti, ki je že pokazala razumevanje za stvar — ponesti z glasom vsaj deloma popolne ustanove.

Nadaljnje delovanje kluba je opaziti v izdajanju skript profesorjev, ki služijo kot osnova študiju in na podlagi katerih je dana vsakemu slušaletju prilika, da dragocena izvajanja svojih profesorjev more dojemati kot razlago k skriptam ter s tem ista, — ker se je enkrat v letu ponavljajo — koristno ter izprno osvoboditi v kar najpopolnejše razumevanje obširne in težavne snovi. Dosedaj je klub izdal malone vsa skripta strokovnih predavanj, katerih število upa v najkrajšem času izpopolniti.

Svesti si, da je treba izkustva enega nuditi tudi drugemu članu, prireja A. K. M. strokovna predavanja, katerih je bilo dosedaj že 30 ter s tem goji zanimanje za najširše potrebe in smernice našega rudarstva; kajti naravno je, da pomeni za našo industrijo mnogo več eni absolvent, ki izpopolnjuje svojo znano strokovno izobrazbo na naši rudarski visoki šoli s temeljitim praktičnim znanjem. V tem pravcu preskrbuje A. K. M. svojim članom vsakoletno feriatno prakso v skoro vseh domačih rudnikih — razen tega pa tudi izven naših meja v bratskih čehoslovških in francoskih rudarskih veleindustrijah. Malone vsi njeni člani odpotujejo začetkom julija v najrazličnejše rudnike, kjer glo-

boko pod zemljo prijemajo za vsako, še tako umazano delo, nad šahtom pa proučavajo organizacijo, geološke prilike in socialni položaj zadevnih revirjev.

Da bi pa mogel to svojo praktično vzgojevanje svojih članov še bolj podkrepiti, je A. K. M. ustanovil že takoj v početku svojega obstoja »Ekskurzijski fond«, ki s svojo podporo omogoča članom udeležbo pri velikih ekskurzijah, ki jih klub vsako leto prireja v domače in inozemske rudnike. Do danes je priredil sledeče ekskurzije: opetovano v vse domače rudnike na teritoriju dravske banovine; v letu 1926—27 veliko ekskurzijo v Avstrijo in na Čehoslovaško; v letu 1927—28 veliko ekskurzijo na Madžarsko; v letu 1929—30, torej letos v juniju, ponovno veliko ekskurzijo v Avstrijo in na Čehoslovaško. Razen navedenih prireja A. K. M. vsakoletno veliko ekskurzijo v Bosno, izvemši letos: vse obilnatne ekskurzije pod vodstvom svojih profesorjev, ki v rudnikih na lica mesta predavajo. Tako se klubovi člani s slehernega izleta v prakso vračajo z novimi vidiki svojega izpopolnjevanja in s poznavanjem novih pridobitev modernega rudarstva — trdno uverjeni, da jih bodo mogli prej ali slej uporabiti v korist našega narodnega gospodarstva in blagostanja naše drage domovine.

Temu vsestranskemu agilnemu delovanju kluba se pridružuje še naglašena velika vzajemnost, ki vlada med klubovnimi člani. O tej vzajemnosti pričajo mnogostevilni tradicionalno — rudarski »šahitja«, na katerih se članstvo polnoštevilno zbira in kjer je dana prilika proučevanja najrazličnejših poprišč od najresnejšega strokovnega problema, tja do pivskega med zvoki staroznane rudarske himne. Najbolj poznan pa je simbolično — tradicionalni

**Skok čez kožo,** katerega prireja A. K. M. s kar največjim ponosom in h kateremu vabi tudi elito naše javnosti. Klub je do danes priredil že pet velikih »Skokov čez kožo«, ki so vsi moralno nad vse uspeli. Letos pa prireja v zvezi s »Skokom« prvo skupno proslavo sv. Barbare v državi pod pokroviteljstvom g. ministra za gozdove in rudnike inž. Dušana Serneca, katero je v velikem stilu organiziral in na katero je povabil vse rudarske uprave, rudarska združenja in rudarske oblasti. V to svrhu je dosegel 50% popust na vseh jugoslovanskih železnicah in parobrodih za vse udeležence rudarskih slavnosti, ki se bodo vršile 7. decembra v Ljubljani in sicer v vseh dvorah hotela Union. Na tej prireditvi bodo strokovni udeleženci nudili samim sebi najlepšo priliko medsebojnega spoznavanja in s tem ustvarili tem trdnije pogoje medsebojnega umstvenega sodelovanja, kar je v današnjih dobah eminentnega pomena za potrebe našega rudarstva. I. T.

## Gospodarski pomen zimskega sporta

Pri nas so dani vsi pogoji za razvoj zimskega sporta — Rateče, Kranjska gora, Dovje-Mojstrana, Bled in Bohinj kot zimska letovišča

Ljubljana, 16. novembra. Po vseh državah se je zadnja leta zimski sport, zlasti smučarstvo, zelo močno razvil. V zvezi s tem so razna alpska letovišča v Avstriji, Nemčiji, pa tudi Čehoslovaški in drugod podaljšala sezono čez zimo ter preuredila in prilagodila letovišča zimskim zahtevam. Zgradijo so razne pravice za zimski sport, skakalnice, drsalnice, umetna sankališča, trasirali so poti za izlete in ture in sploh stremeli za tem, da privabijo čimveč gostov in da jim nudijo čimvečji komfort. Z ogromnimi stroški so nekatera letovišča, ki so imela v okolici izredno ugodne smuške terene v višjih legah, zgradili vzpenjače, katerih rentabilnostni račun so izkalkulirali na podlagi zimsko-sportnega tujkega prometa. Iz raznih statistik je razvidno, da so kraji, ki imajo za zimski sport ugodno lego, pozimi tako dobro odrezali v gmojnem pogledu, da so imeli večji prebitek nego poleti in da je bila zimska sezona prav za prav glavni vir dohodkov letovišča. Popreje je bilo to drugače, zimska sezona se je smatrala samo za nekako dopolnilno poletno.

V zadnjem času se je tudi pri nas začela vedno bolj širiti misel podaljšati kratko poletno sezono čez zimo. Za to pridejo predvsem v poštev naši gorenjski kraji, Rateče, Kranjska gora, Dovje-Mojstrana, Bled in Bohinj.

Vsa ta letovišča tvorijo nekakšno skupnost ter se radi različnosti terena nekako izpopolnjujejo. Za zimsko sezono prideta v prvi vrsti v poštev Rateče in Kranjska gora, ki sta naši najvišje ležeči letovišči ob železnici. Tu trajna sezona najdaj, tu je prvi in zadnji sneg v nižini. Na ozi strani Karavanke, na drugi krasna dolina Planice, Vršič in Krnica tvorijo posebno privlačnost teh krajev. Seveda Kranjski gori za idealno in popolno letovišče še mnogo manjka. V prvi vrsti je pomanjkanje komfortnih hotelov, potem je potrebno umetno drsalnišče in umetno sankališče, zgraditi pa bo tudi treba nekoliko solidnejše sankališče, kajti sedanje ne odgovarja več duhu časa, ker ga je razvoj prehitel. Da pritegne čimveč gostov in tujcev, bo morala tudi Kranjska gora organizirati razne sportne prireditve.

V tem pogledu so mnogo podjetnejši v Dovjem-Mojstrani, kjer so bili lani klubovi zimi zimi najbolj agilni in imeli največ prireditelj. Dovje-Mojstrana je s tem nado-

mestila prednosti ugodnejše lege Kranjske gore.

Dovje-Mojstrana pride kot zimsko-tujsko prometno letovišče najbolj v poštev kot izhodišče za ture v Triglavsko pogorje, od tam se dajo napraviti lepi izleti in ture v Karavanke, vrh tega pa ima lepo število terenov, ki so zlasti pripravljeni kot večališča za smučarje-začetnike.

Bohinj je storil zadnja leta mnogo za povzdigo zimske tujke sezone. Bohinčani so zgradili najmodernejšo skakalnico v vsej državi, s katere so mogli skokiti do 50 m. Poleg tega so zgradili zasloni drsalnice v Bistrici in umetno pri Sv. Janezu. Nedvomno je Bohinj terensko najbolj usposobljen za zimski sport, ker ima krasne smuške ture v dolini in neštetu tur v vseh pogorjih legah v Julijske Alpe in v predgorje. To nadomesti Bohinju nekoliko krajšo zimsko sezono, ki jo ima zaradi svoje razmeroma nizke nadmorske lege.

Bled bi se moral razviti predvsem v zimsko letovišče velikega stila. Vse naprave na Bledu, zlasti pa moderni hoteli, od katerih jih je še več v gradnji, dajejo temu letovišču možnost, da se razvije v moderno zimsko letovišče, kjer bodo številni gostje in tujci lahko združili zimski sport z večerini prireditvami družabnega značaja in raznimi zabavami, torej koristno s prijetnim. Tudi na Bledu, oziroma v okolici je mnogo znanih in neznanih lepih smuških terenov. V poštev pridejo zlasti krasni višinski predeli Pokljuk, kateri se v najbližji bodočnosti zlasti obeta vzpenjača. Pokljuka bi tudi nadomestila Bledu kratko sezono, ki jo ima zaradi sorazmerno nizke nadmorske lege.

Vprašanje zgradbe vzpenjače na Pokljuko je postalo za Bled vitalnega pomena, zlasti s namenom uvesti zimsko sezono v naših krajih. Napravljeno so že tozadnji načrti in upati je, da bodo v najkrajšem času realizirani. Kakor drugod, naj se tudi pri nas skuša to vprašanje rešiti na ta način, da naj prispevajo za zgradbo vzpenjače največji del direktni interese, to so hotelirji, potem občina in na njimi oblast, to je pri nas banska uprava. V krajih oziroma letovišcih, ki imajo letno in zimsko sezono, so vzpenjače prav gotovo rentabilne. O tem pričajo poročila iz vseh krajev, kjer so že zgradili vzpenjače. Za razvoj tujkega prometa pri nas je neobhodno potrebno, da poleg letoviških

občin roko v roki sodelujejo tudi oblasti, razne organizacije in društva. Važen faktor v tem pogledu je tudi naše planinsko društvo, katerega naloga je skrbeti za to, da bodo planinske kočice primerno opremljene in dostopne tudi pozimi, tako da bo v njih mogoče večdnevno bivanje. Zimski turisti in sportniki vedno bolj posejajo kočice tudi pozimi. Posebno srečno je razumevanje to potrebo mariborsko planinsko društvo, ki ima svoje planinske postojanke na Pohorju tako urejene in opremljene, da je njih poset tudi pozimi mogoč in jih pozimi poseja vsako leto več turistov in sportnikov. Med drugimi bo letos tudi že uporabljen in dostopen pozimi novi planinski hotel pri Ribniških jezih, ki je v surovem stanju dograjen, prihodnje leto pa bo stavba popolnoma dograjena.

Gotovo je, da bo ob pravi organizaciji, zadostni in primerni propagandi zimska sezona tudi v naših krajih rentabilna. Kader smučarjev in drugih zimskih sportnikov vsako leto narašča, zlasti v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu, pa tudi po drugih naših krajih. Zato se naši gorenjski hotelirji in drugi podjetniki ne smejo strašiti, investicij, kajti jasno je, da ne bodo odvisni od dotoka tujcev, ker bo skoro gotovo domačih gostov dovolj. Zimski sportniki si namreč sedaj običajni dopust razdele na zimski in letni čas. Tudi v Sarajevu, Beogradu in Novem Sadu je dana podlaga za razvoj zimskega sporta in pričakovati je, da bo število gostov iz južnih krajev države v naših letovišcih tudi čez zimo od leta do leta večje.

H koncu naj še omenimo, da dela roko v roki z drugimi merodajnimi faktorji za propagando zimskega sporta in sezone v naših krajih tudi JZSS, ki je organiziral velike mednarodne zimsko sportne prireditve na Bledu in v Bohinju, ki se bodo vršile pozimi 30. januarja do 2. februarja. Te smuške in drsalne tekme bi se morale vršiti že lani, pa so morale biti zaradi neugodnega vremena odpovedane. Upajmo, da bo letos vreme sportnikom bolj naklonjeno.

## Film Dreyfus

Film nam prikazuje življenjsko, resnično dramo, tako močno, pretresljivo, da težko najdemo enako — izmišljeno. Življenje je mnogokrat bolj fantastično, grozno in groteskno kot najbolj prefrani romani. Neizprosna resničnost je vedno najbolj dramatična; resnica je drama, resničnost je življenje. Gotovo bo to marsikdo spoznal, ko si bo ogledal ta film in se nekoliko zamislil v te večne burke človeštva — v rafinirano zverstvo s hlimbo predsodkov in blekoni norm in forme; kajti ta burka je groz na drama in nje junak — človeštvo — je neštokrat obsojen — Dreyfus.

Kapetan Dreyfus (Fritz Kortner) je generalistični oficir. Dober vojak je, oče in mož. Iskren človek. Le to je njegova slabost, da je — žid in da ljubi resnico.

Na svetu pa je vedno dovolj ljudi, ki čutijo v sebi le lažno zver; pravimo jim, da so brez vesti in srca. Tudi človek je major Esterhazy (Oskar Homolka). Krade v generalnem štabu razne vojne dokumente in jih prodaja nemškemu poslanstvu. Tatvine opažajo že dolgo, krivca pa ne morejo izslediti.

Ker je pa Dreyfus žid (!), ga kar na lepem obdolže veleizdaje, češ, nikdo drugi ni zmožen krasti dokumentov kot on. Dokazi krivde so kmalu pri rokah. Dreyfusa aretirajo na podlagi indicij. Lahko se tudi ustrelil — umre po oficirsko — dajo mu samokres. In on bi se tudi ustrelil, noče pa umreti s maežem na svojem imenu; živi! mora, da dokaže svojo nedolžnost in še — ker ima ženo in otoka.

Obsodijo ga na degradacijo in dosmrtno izgnanstvo. Človečanstvo, pravica in p. vse to je brez pomena. Koga pa briga, če žid umre na Vražjem otoku in če zapusti ženo in otoka? Nekot je kričalo nahujskano ljudstvo: »Križaj ga!« V 19. in 20. stoletju to ni niti potrebno... Nekot je tudi Cezar obračal palec k tlom in po gladijatorju je bilo...

Dreyfus kriči, kriči: »Nedolžen sem! Nedolžen sem!« Ampak saj se ljudje zato ne brigajo, če je ta ali oni nedolžen, kajti pravica ne pripada nedolžnemu, temveč močnejšemu.

Od 15. III. 1895. do 3. VI. 1899 na Vražjem otoku. Trpi po nedolžnem in veruje v pravico. Lucija (Greta Mosheim), žena, ga med tem rešuje. Ločili so ju, saj to nič ne pomeni.

Polkovnik Picquart (A. Basserma) prevzame posle v generalštabu. Tudi on je moč, ki spoštuje resnico. Odkrije krivdo majorja Esterhazyja. Zoper njega pa ne more ukreniti nič. Štabnim oficirjem je predvsem za čast armade, blamaža bi bila, če bi se razjasnil dejanski položaj... Resnica je blamaža...

Lucija pa se na podlagi dokumentov o majorjevi krivdi, katere ji je dal Picquart, položi svoje gorje slavniemu Clemenceauju (Paul Bildt) in Zolaju (Heinrich George) ter ju prosi pomoči. Veliki borec za resnico, Zola, nastopi strašno borbo s temnimi elementi. Objavi s Clemenceaum dokument o Dreyfusovi nedolžnosti.

Dreyfusa prepeljejo z Vražjega otoka. Revizija procesa. Generalni štab pa s sleparijo doseže, da Dreyfusa zopet obsodijo na 10 let ječe.

Zagovornik ga roti, naj podpiše prošnjo za pomilostenje — zaradi žene in otoka. Dreyfus pa to odkloni, češ, nočem milosti, pravico hočem! Le, ko ga ganejo ženske solze, podpiše. To je pa za njegovo rešitev itak brez pomena.

Zola obdolži generalni štab sleparstva za javno obsodbo »J'accuse«, čije žrtve je postal sam; žrtvoval pa se je za resnico, zato je pokopan v Pantheonu, četudi so ga obsodili na leto dni ječe, ki je ni odselel... Končno krivci priznajo zločin. Tokrat

zmaga poštenost, pravica; to je sicer redko v življenju, resnica pa živi.

In Dreyfus je vitez častne legije, kajti pri ljudeh je vse mogoče. Ampak vse časti in rehabilitacije ne morejo več človeku vrniti tega, kar mu je bilo vzeto po nedolžnem.

To je tragedija. Življenje je burka, vse drugo pa — besede.

## Laurence Tibbett

Laurence Tibbett je ljubiteljem filma novo ime, ni pa novo poznavalcem glasbe! Tibbett je slavni baritonist Metropolitan opere v New Yorku, kjer je bil tudi partner Marije Jerice.

Zdaj slovi Laurence Tibbett kot najboljši bariton na svetu Poje s tako lahkoto kot drugi govore. Na njem — opaziti napora. Kot mnogi drugi umetniki je bil tudi Tibbett nasprotnik zvočnega filma. Metro Goldwyn se je z njim pogajal brezuspešno več tednov. Potem so poskusili še zadnje sredstvo. Odigrali so mu komade, katere je komponiral mojster Franc Lehar — za film. To je bilo tudi odločilno. Tibbett je podpisal pogodbo, po kateri mu je osigurana plača 10.000 dolarjev na teden. In potem je lahko Lionel Barrymore pričel s filmanjem »Hajduške pesmi« (Rogue Song).

Ta film je že izgovljen. Laurence Tibbett ostane v trajnem spominu vsakemu, ki je ta film videl. Dosedaj smo videli in slišali v zvočnih filmih že mnogo pevcev svetovnega slovesa, toda nobenemu se ni posrečilo tako sijajno in s tako lahkoto preiti vseh slabosti mehanične reprodukcije. Noben glas ni tako lep in razločen, kakor njegov. Če gledaš film, se ti zdi, da poje umetnik pred teboj, na odru, v sami dvorani. O tem si prepričan tem bolj, ker je film v naravnih barvah.

Laurence Tibbett nima samo prekrasne glasu, temveč je tudi njegova pojava zelo simpatična. Je mlad, visok in vitak tako, da si takoj pridobi simpatije publike, posebno ženskega spola.

## Odbor za olepšanje Ljubljane s cveticami

Snoči je imel svojo zaključno sejo, ki so se je razen odbornikov udeležili tudi ljubljanski vrtnarji. Predsednik g. Strekelj, nadzornik šolskih vrstov v. p., je poročal o delovanju in uspehih odbora, ki so se deloma pokazali že letos, gotovo se pa še prihodnje leto pokaže res velik uspeh, ker je bilo letos za okrasitev oken in balkonov že precej pozno, ko je odbor prišel z agitacijo. Vendar je pa že letos odbor razdelil nad 700 nagrad in pohval v priznanje in izpodbudo, da bo prihodnje leto Ljubljana res vsa v cvetlicah. Zagotovljeno je tudi, da bodo okrašena vsa poslopja banske uprave in več palač denarnih zavodov, mesto bo pa svoje hiše okrasilo še bolj bogato kakor letos. Te dni razpošilja odbor priznalne diplome in objavi v listih imena nagrajenih in pohvaljenih. Pri ocenjevanju se je razsodišče oziralo tudi na socialni položaj lastnikov oken, torej na njih voljo in žrtve, ker je brezposelnemu delavcu v kasarni na gradu pač težje gojiti cvetlice kakor bogatemu zavodu in premožnemu veljaku z lastnim vrtnarjem.

Predsednik se je zahvalil vsem odbornikom za trud, predvsem pa vrtnarjem in drugim darovalcem nagrad, ki se je med njimi najbolj odlikovala uprava »Jutra«, manjše svote so pa prispevali mestna občina, podružnica Vrtnarskega in sadjarskega društva in drugi. Med vrtnarji je mestna vrtnarija prekosila vse in je dala odboru na razpolago večino nagrad. Predvsem seveda so pa zaslužili zahvalo ljubitelji cvetlic, ki se v prav velikem številu zavajajo velikanskega pomena s cveticami okrašanji hiš za lepoto in korist Ljubljane. Blagajnik g. kapetan Drenik je podal blagajniško poročilo, ki je iz njega razvidno, s kako malenkostnimi sredstvi je odbor rešil svojo težko nalogo. Odbornica gospa dvorna dama Franja Tavčarjeva se je zahvalila odboru za njegovo idealno stremeljenje in požrtvovalnost v imenu narodnega ženstva ter obljubila še večjo pomoč za prihodnje leto, predsednik društva hišnih posestnikov g. Frelj in ravnatelj Zveze za tujski promet g. Pintar sta pa z zahvalo konstatirala lepe uspehe in poudarjala splošno korist akcije z zagotovilo še nadaljnjih simpatij. Odbor je odobril delo razsodišča in razdelitev nagrad in pohval ter za letos zaključil svoje delo, da se pripravi za čim večjo propagando za olepšavo Ljubljane s cveticami.

## Sport

— Službeno iz sekcije ZNS. Delegirajo se k tekam dne 16. novembra 1930 v Ljubljani: ob 13.15 SK Svoboda : SK Jadran g. Cimperman. V Trbovljah: SK Amater : SK železničar gosp. Marinič. V Celju: Atletik SK : SK Olimp g. Pevalak. Tajnik.

— »Ilirija« ne nastopi v prijateljski tekmi. SK Ilirija poroča: Glede na objavo LNP, da se vrši v nedeljo 16. t. m. prijateljska tekma Ilirija : Primorje, vljudno sporočamo, da po sklepu centralnega odbora in na zahtevo našega članstva tudi k tej in vsem bodočim tekmam proti Primorju, katere bi nam skušal vsiliti LNP, ne bomo nastopili. LNP smo obvestili o tem z dopisom od 12. novembra, katerega kopijo prilagamo. Dopis je bil izročen osebno na seji poslovnega odbora LNP v sredo 12. t. m. Prosimo vsa vljudno, da objavite naš sklep v svoji sportni rubriki, da občinstvo ne bo po nepotrebnem hodilo na igrišče. Motivi, ki so nas dovedli k temu koraku, so bili javljeni LNP-u z našimi dopisi od 4. in 9. t. m. objavljeni pa so bili tudi v zadnjem »Sportnem listu«.

## Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 15. novembra 1930, katoličani: Leopold, pravoslavni: 2. novembra, Akindin.

Jutri: Nedelja, 16. novembra 1930, katoličani: Otmar, pravoslavni: 3. novembra, Akepsin.

DANASNJE PRIREDITVE

Drama: Sveti plamen. D. Opera: Knez Igor. E. Kino Matica: Dreyfus. Kino Ideal: Luksuzni vlak. Kino Ljubljanski dvor: Most obupa. Sentjakovski gledališki oder: Križni pajek. Predavanja v društvu Soča ob pol 21. Predava g. Mahkota c temi »Iz dežele jezere«.

Predavanje v restavraciji »Zvezda« ob pol 21. Predava dr. Milan Lilleg o zakonski stabilizaciji dinarja.

PRIREDITVE V NEDELJO

Drama: Ob 15. Snegulčica in škrtaje, ob 20. Gospa ministrica.

Opera: Ob 15. Prodana nevesta, ob 20. La Mascotte.

Kino Matica: Dreyfus. Kino Ideal: Luksuzni vlak. Kino Ljubljanski dvor: Most obupa.

Lutkovna predstava Čehoslov. obec ob 16. Narodnem domu.

Sentjakovski gledališki oder: Križni pajek.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Banovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Šp. šiška.

## Iz gledališke pisarne

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 15. nov.: Sveti plamen. Red D. Nedelja, 16. nov.: Ob 15. Snegulčica in škrtaje. Mladinska predstava pri znanih cenah. Izven. — Ob 20. Gospa ministrica. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 17. nov.: Pravljica o rajski ptici. Red E.

Nedelja v ljubljanski drami. V nedeljo dne 16. t. m. ob 15. uri popoldne Snegulčica in škrtaje pri znanih dramskih cenah. Zvečer ob 20. uri Nušičeva komedija Gospa ministrica pri znanih dramskih cenah. Popoldanska predstava je v prvi vrsti namenjena našim malčkom v razvedrilo in zabavo, zvečer pa vsem, ki hočejo biti dobre volje. Dramatik Nušič nam v tej komediji naslika male meštanske razmere in to tako verjetno in drastično, da komedija mora ugajati.

Premijera Alekseja Tolstega komedije »Serija A-000001« bo v četrtek dne 20. t. m. Glavne ženske vloge so zasedene z damami: Mira Danilova, Medvedova, Juvanova, moške pa kreirajo gospodje: Cesar Daneš, Jan, Kralj, Levcar, Železnik in Lipah. Režijo vodi g. prof. šest.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 15. nov.: Knez Igor. Red E. Nedelja, 16. nov.: Ob 15. Prodana nevesta. Gostuje Marij Šimenc. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven. — Ob 20. La Mascotte. Izven.

Ponedeljek, 17. nov.: Zaprt. Torek, 18. nov.: Moč usode. Red A.

Spremembe opernega repertoarja. Ker je g. Marčec obol, se poje danes v soboto v ljubljanski operi ob 20. zvečer mesto napovedane Verdijeve opere »Moč usode« Borodinova opera »Knez Igor« za abonente reda E. Vse prijatelje našega gledališča prosimo, da upoštevajo to spremembo repertoarja. Knez Igor je brez dvoma ena najlepših in najuspešnejših oper našega gledališkega repertoarja. Zato pričakujemo lep obisk. Predstava se vrši za red E.

Jutri popoldne ob 15. se poje Smetanova opera Prodana nevesta. Nastopijo znani naš rojak priljubljeni pevec g. Mario Šimenc. Kecalja poje po daljšem presledku g. Zupan, Vaška g. Kovač naslovno partijo poje ga. Ribičeva. Dalje sodelujejo g. Kogejeva, spanova, Ramsakova, Grba, Janko, Simončič, Sekula in drugi. Predstava se vrši pri nižnjih cenah. Zvečer ob osmih se poje zanimiva in zelo uspešna opereta La Mascotte. Delo je vsled interesantne režije in izvajanja doseglo velik uspeh. Zasedba kot pri premieri. Dirigent g. Stritof, režiser g. Kreft. Opozorjamo na predpogoje, kjer je mogoče vstopnice tudi telefonično rezervirati (telefon št. 2231).

V soboto 22. t. m. se vrši zanimivo gostovanje poljskega tenorista, našega odličnega prijatelja. Gost nastopi v partiji Lenskega v operi »Onegin«. Ker se vrši predstava v korist bolniškega fonda Udruženja gledaliških igralcev opozorjamo že danes na to gostovanje. Gospod Stepanovski se pripelje v Ljubljano v četrtek 20. t. m.

OTROŠKE  
NOGAVICE  
ŽIGOM



Najboljše, najtrajnejše, zato  
naiceneše!

VELEPIČ RUDOLF

Šiška, Sv. Jerneja 15  
Nudi premož, suha bukova drva.  
Telefon št. 2708. Telefon 2708.

## Pevec Janez Završan

K 40-letnici njegovega plodnosnega pevskega udejstvovanja

Ljubljana, 15. novembra. Naš urednik se je o tem posmembenem jubileju razgovarjal s članom pevskega kvarteta »Glasbene Matice« g. Skalarjem, ki je odgovoril na sledeča vprašanja.

— Kaj mi veste povedati o Završanu?

Janez Završan je bil rojen 4. novembra 1873 v Ljubljani, kjer je posejal gimnazijo in je bil tudi skoro 3 leta v semenišču. Leta 1898. je vstopil v službo mestnega magistrata v Ljubljani, kjer se je udeležil stvoval predvsem v vojaškem uradu. Med svetovno vojno je izkazal našim ljudem izredno veliko dobrega in je marsikoga otel pred strelnim jarkom. Leta 1928 je stopil kot pis. ravnatelj v pokoj.

Kot pevec se je že zgodaj udeleževal,



saj je iz jako muzikalične rodbine, ki ji je bilo petje v najhujših časih uteha. Pravil mi je, da so v otroških letih, ko še niso imeli znane gostilne »Pri Zanu«, vsi otroci s starši vedel prepevali, da pozabijo na — glad. Ze kot četrtošolec je pel v moškem zboru gimnazije po zabavni preizkušnji prof. Foersterja, ki nikakor ni hotel verjeti, da ima 14letni fantek tak bas. Poslal ga je celo k zdravniku dr. Kresbachu, da ga preišče. Janez pa je bil res že takrat cel mož, študiral je in pel, pa te loval skupno z Murnikom, Smrtnikom in drugimi sokolskimi prvakci. Bil je izborni telovadec in če bi se ne oddločil za petje, bi imeli danes v njem sigurno enega naših prvih telovadnih voditeljev. Pel je v velikem številu kvartetov, nastopajoč z njimi na narodnih veseljih, družabnih večerih, pa doma, »pri lipi«.

Drugače pa je Završan naš dober — Janez, brez nepotrebne navlake, Gorenjec, pa odkrit človek.

— Kako dolgo se že poznata z Završanom in od kdaj prepevata skupaj?

Spoznala sva se leta 1899, ko sva bila še oba praktikanta: on na magistratu, jaz na financih. S pokojnim Anton Svetkom in priznanim tenoristom Črnkom smo imeli že tedaj kvartet in Svetek je prav za nas komponiral znane: »Pod noč« in »Kaj bi te prašale«. Pa smo se razkropili: Črnko v Gorico, jaz na Dunaj in šele po prevaru smo se znašli zopet v naši »Glasbeni Matici«. Občudovali smo Janezov še vedno sveži glas in se divili nastopom njegovega »Slovenskega kvarteta«, do zdaj najdele neje družbe izbornih slovenskih pevcev. Pa žal niso vzdržali skupaj in Janez ni imel miru, dokler si ni ustanovil 1. 1927 novega kvarteta s Pelanom, Pečenkom in menoj. In ko je moral tovariš Pečenko za-

radi boleznj sodelovanje z nami opustiti, je vskočil Završanov sin Dušan, mlad, na eduben pevec — v vsem vzoren sinko svojega očeta. V teh dveh formacijah smo imeli širom Slovenije blizu 100 nastopov, največ (okoli 40) za Rdeč križ, pa za So. kola, »pri Soči« itd. Tudi pri oficijelnih prireditvah naših oblasti (vel. župana odnosno banovine in magistrata), zavodov in organizacij, kjer so hoteli gostom pokazati našo lepo slovensko pesem, smo bili vedno dobrodošli in je tako potom nas naša pesem zaslovela daleč preko mej naše domovine.

Ne smemo pa pozabiti našega ljubljanskega radija, v katerem smo peli dozdaj že 19 krat, kakor se nam sporoča skoro po vsakem nastopu v splošno zadovoljnost poslušalcev.

Končno naj omenimo vzgojno plat naših nastopov po deželi, kjer so se kmalu ustanovili pevski zbori, odseki ali kvarteti, odnosno so se že obstoječi vzbudili k novemu življenju.

— Kakšen je program kvarteta vobče in še posebej na koncertu 17. t. m.?

Ze od vsega početka je bila naša zamisel peti take kompozicije, ki gredo poslušalcem v uho in ne zahtevajo preveč ne od poslušalcev, ne od nas. Pevska literatura iz prejšnjih časov nam je nudila dovolj izbire ter smo tako rekoč »izkopali« marsikatero blagodonečo Hajdrihovo, Ipravčovo itd. Povsod so jih radi poslušali in jih še poslušajo ter bo koncert 17. t. m. nekakšna revija našega programa, ki je bil v časopisju že itak objavljen.

Poleg tega smo peli veliko narodnih pesmi, v katerih je jubilar Janez specialist. Omenjam samo »njegovoc«: Ko so fantje proti vasi šli... ali pa naše nepozabne koroške narodne pesmi. Izkušstvo imamo, da je naša publika vsepovsod v prvi vrsti usmerjena na narodno in lažjo glasbo ter smo želi z našim programom povsod obilo priznanja. Za ljubljanski koncert — ki je naš prvi oficijelni nastop v naši prestolnici — nismo sprejeli na program narodnih pesmi iz gotovih vzrokov, ni pa izključeno, da bomo event. kakšno »navrgli«.

Modernih pesmi dozdaj nismo peli in bo Janko Ravnikova »Kam si šla mladost« naš prvi poskus. Vzrok leži med drugim tudi v tem, da zahtevajo take skladbe mnogo truda in časa, ki ga pa meni kot poslovnemu človeku, žal, primanjkuje. »Čok« lja sem tedaj jaz.

Če me bodo kritiki zato obesili, naj me. Ostanem tak, kakršen sem bil in hočem s petjem zabavati večino poslušalcev in sebe. Završan je v tem opisu naprednejši, ima pa tudi kot resnični penzionist dovolj časa.

Sicer pa: Kdor nas je čul pri raznih naših nastopih — tudi v radio — naj pride v ponedeljek na naš koncert in naj si ustvari potem sodbo o našem kvartetu, ki je dobil pred kratkim od glavnega odbora »Glasbene Matice« polno priznanje s em, da se sme imenovati njen pevski kvartet. Mi se ne produciramo, ne mislimo na kosalne uspehe, mi pojemo, kakor vemo in moremo, pri tem si pa mislimo: Sledite nam mlajši in boljši in radi se vam umakemo.

## V slovo Veri

## Danilo Balatkovi

Kako je prišla h gledališču in v katerih vlogah je nastopala na našem odru

Njene poslovilne predstave se niso utesile udeležiti. Ljubljansko občinstvo in tovariši pa so ji na izredno tople način izrazili svojo hvaležnost za neštete prijetne spomine, za premnoge resnične užitke in pa za njeno pošteno kameradstvo.

Trindvajset let je nastopala Vera na našem odru. Dolga doba težkih borb, grenkih, celo bridkih doživljajev, uspehov in kajpada tudi razočaranj. A vsa ta doba je bila tudi nepretrgana veriga dokazov njene upravnega vzdržljivosti, vztrajnosti in stremilnega naprejš in navzgor.

Cisto dobro se spominjam, kako neprijetno me je presenetila njena mati, gospa Avgusta, v intendantski pisarni s prošnjo, naj angažujem se njeno hčerko Vero. »Za



boga, še tretji Danilo! sem si mislil in se branil z vsemi izgovori... Drobno, neznan, kar mi mikavo dekletce se mi je zdela Vera. Ali ima sploh kaj igralskega daru? Nikjer se ni nastopala in ničesar se ni učila! Pa me je njena majka prepričevala, da je Vera rojen igralski talent, da jo je sama učila in da doma igra deklet vse vloge, ki jih vidi na odru.

Tako sem jo sprejel leta 1906. med komparze za honorar: leta 1907. je začela igrati epizode, predstavljati stare ženske, celo matere in stare matere lastne svoje heroinske ljubimsko inuška majke, 1. 1909. pa je bila že s pravilno pogodbo angažovana za pravnega dramskega člana.

Prepričal sem se, da ni bila Avgusta govorila resnico: Vera je bila močan, naraven talent največje ambicije. In bila je posebno uporabna, ker se ni branila prav nobene naloge, ni bila prav nič ničemeru in domišljava ter je z redko vestnostjo vselej storila svojo dolžnost, naj so jo posadili v burko, dramo ali celo v opereto, ji dala naivno, sentimentalno, karakterno ali komično, mlado, otroško ali staro ulogo.

Razume se, da ni mogla biti povsod in vedno prav dobra. Toda nikoli ni odrekla, ničesar pokvarila. Zanj pa je bila najboljša dramatična šola, v kateri si je pridobila

največjo rutino in spretnost, da je zmagovala vsakršno situacijo.

Igrala je v igrah in bajkah za mladino: Korlička v »Trnjulčici«, Inka v »Krojačku junaku«, Pepelko, Peterčka v »Peterčkovih poslednjih sanjah« in celo Kvaplilovo »Pampeliško« v stihih. Njen pristni temperament in njena naravna humornost sta ji pridobila srca vse mladine. Nepozabna je kot poredni vajenec v burki »Ulica št. 15«.

Igrala pa je tudi sentimentalne v veseloligrah, komedijah in dramah: Lucienne (Namišljeni bolnik), Pavlo (Ugrabljeni Sabine), Hesjo (Morala gospe Dulske), Abigailo (Kozarec vode), Frančko (Veriga) i. dr. Še močnejša je bila v karakternih in komičnih vlogah: Ciska (Sodnik zalamejski), Klaskova (Laterna), Smrtnica (Zemlja), Marmoljevka (Za narodov blago), Tona (Razvaline življenja), mrs. Parker (Jack Straw), Kalandrovka (Hlapci), Stana (Ploha), Spirimca (Narodni poslanec) itd.

Še pred vojno je začela nastopati tudi v opereti, spočetka v manjših, po prevratu pa že v večjih in velikih vlogah, tako da je postala zadnja leta eden stebrov naše operete. Zelo koristno je bilo za njen razvoj, da je bila odšla med vojno k nemškemu gledališču v Steyerju, kjer je nastopala skoraj vsak večer v dramah ali opereti in celo v operi. V Ljubljani je krepila operetne partije:

Mabel v »Geišti«, Orlovskoga v »Nepotirju«, Kupida v »Orieju v podzemlju«, Suziko v »Piskrovecu«, Korino v »Nitouchu«, Lizo v »Grofici Marici«, Dolly v »Orlovem«, Vando v »Poljski krvi«, Marietto v »Bajaderi«, Lilly Izabelo v »Boecacciu«, Grizi v »Treh mladenkah«, Mirabello v »Ciganu baronu«, Ciboletto v »Belneški noči«, Adelajdo v »Tičariju«, Olgo v »Dolarski princesi«, Julietto v »Luxemburgu«, dvorno damo v »Baronu Trenku«, darcarko v Bravničarjevi operi »Pohujšanje« i. t. d.

Gotovo je, da je njeno glavno polje veseligr, burka, groteska. Njena komika je neprisiljena, njen humor učinkovit, njena bliskovita govornica izredno efektna. Ker govori vedno jasno in razločno ter je poddala zdrav, lep glas, se je odlikovala v tem pogledu pred marsikaterim tovaršem. Zaradi njene vzorne marljivosti in mnogostranske uporabnosti, zrele rutine in inteligentne karakterizacije prav vsake vloge jo bomo vsekakor v našem ansamblu zelo pogrešali. Za komične dame v opereti pa sploh se nimamo namestnice.

Po svojem soprogu, bivšem našem odličnem dirigentu, zdaj opernem ravnatelju Narodnega divadla v Brnu, g. Antonu Balatki, je pristna ljubljanska srajca gospa Vera Danilova postala češkoslovaška državljanka. Govori še češkoslovaški, in morda njene gledališke kariere še dolgo ne bo konec. Saj je še mlada, zdrava, krepka in se je razvila iz nekdaj nežne punčke v jedrovito damo neusahlje energije in podjetnosti.

Kot njen bivši sotrp in kritik ji želim med bratskim češkoslovaškim narodom, v krasnem Brnu, vso srečo in mnogo uspehov!

Fr. G.

## Zvočni filmi

### za mladino

Zvočni film ni več senzacija niti za Ljubljano. Vendar pa ni dostopen širšim slojem, ker je vstopnina za mnoge previsoka. Zato je marsikdo z veseljem pozdravil zamisel ZKD, da bo prirejala za mladino posebne zvočne kino predstave s filmi za zabavo, predvsem pa tudi s filmi vzgojne in poučne tendence. Doslej se nismo imeli specifično mladinskih kino predstav niti z nemimi filmi; priznati moramo, če se je ZKD odločila za prevojanje zvočnih filmov pri mladinskih predstavah, da je to požrtvovalna, nesebična gesta, za kar zasluži gotovo priznanje javnosti.

Kako veliko je zanimanje za zvočni film in zlasti za mladinske predstave pri naši mladeži, je pokazala včeraj natrpna dvorana kina Matice. To je razumljivo, ker doslej predvajani zvočni filmi so bili namenjeni predvsem odraslim, če izvajamo le »Sonny Boya«.

Za otroke je bila ta predstava pravi dogodek, ker otroku je, naj si bo gledalska ali kino predstava, nekaj praznično slovesnega. Zato je tudi pri številno zbrani dec v dvorani vladalo pravo slavnostno razpoloženje: trenutki pred pričetkom predstave so bili mladini polni radostnega pričakovanja, o čemur je pričalo veselo razpoloženje in čebljanje, pravi otroški živživ.

V takih trenutkih se otroške oči in srčeca odpro na stečaj, da sprejemo vse prostodušno in iz ljubeznije vase. Vse to pa se jim tudi vtisne neizbrisno v spomin, da vpliva celo na njih značaj. Tega se je ZKD gotovo zavedala. Otrok je pač kot vosek, mehak in dovzeten za vse, zato ga tudi vse oblikuje, kar pride z njim v dotiko.

Otvoritvena predstava je bila nekaj poskus mladinskih predstav: program je bil zelo pester, tako, da bi lahko komediji na koncu brez vsake škode izostali. Čuti se pomanjkanje specifičnih mladinskih filmov, želeli pa je, da bi se prešlo preko tega brez surogatov; zato bosta tudi pri nadaljnih predstavah izostali komediji »Na nebotičniku« in »Fini družbi«, ker sta predvsem namenjeni le odraslim. Sta izborni komediji, po komičnih situacijah mestoma celo nedosegljivi, vendar pa brez vsakih vzgojnih motivov — le za lahko za-



## Služba, ki jo napravi

posoda za kavo, zaveže gospodinj, da jo vedno snaji. Vi lahko daste posodi za kavo svojo prvotno sijo, ako jo drgnete z malo Vima na vlažni krpi, kajti s pomočjo Vima boste lahko odstranili tudi največjo nesnago.



## Razstava zapuščine slikarja Sterleta

Umetniška šola »Probuda« je zbrala dela smrti ponesrečenega nekdanjega svojega voditelja in že ves teden je v Jakopičevem paviljonu odprta razstava, ki naj omogoči na njegovem grobu v Londonu postaviti spomenik.

Na študijskem popotovanju tragično preminuli Fran Sterle je bil naš najbolj priljubljeni portretist, ker je znal svoj moč del »zadeti« tako, da stoji portretiraneec kakor živ pred nami. Bil je dober risar, vendar pa ni imel v sebi tiste sile, da bi se bil osvobodil šole in pokazal nekaj izrazito svojega, nekaj samo njemu lastnega in bi iz vsakega njegovega dela čutili tudi Sterleta, ne pa videli samo portretiranega. Da je bil samo risar, vidimo tudi z njegovih olinatih slik, ki daleč zaostajajo za njegovi vimi risbami. Prazne in dolgočasne so njegove barve, da nam ničesar ne povedo, in vsi njegovi portreti v olju so le prav skromno in s trudom kolorirane risbe. Nikdar se mu ni odkrilo, da je barva bistvo slike, in nikdar ni občutil, da so barve sredstvo slikarstva kakor toni muzike. Zato Sterle tudi ni bil slikar, temveč grafik. A še v delih grafikov, v radirungah, lesorezih in risbah mojstrov čutimo barve, ki nam iz črnobelih listov zagore v duši in vnamejo harmonije. Sterletove risbe pa nimajo globine, odkoder bi izžarevali nevidni čarobni žarki in vrela najsutilnejša, le duši slina muzika. Pač je pa Sterle »za« del, da nam gledajo iz njegovih risb ljudje, ki govorijo, se smejejo in premišljujejo, nikdar pa ne spregovorijo in se ne posmeje iz njih Sterle. Neobčutljiv je, kakor mrtev fotografski aparat, in bolj objektivni, kakor dober fotograf. S svetlobnimi efekti zbujajo fotografi štimunge v nas, pred Sterletovimi portreti pa stojimo hladni, ker jih je tudi slikal, ne da bi se bil ogrel pri njih.

Sterletovo ime bo pa ostalo, ker nam je zapustil galerijo sodobnikov v tako vernih portretih, da se bodo še pozne generacije vračale k njim. Mrka postava junaka Majstra se bo v reprodukciji po Sterletovi sliki gotovo razširila med narod, kakor že povsod vidimo njegovega ostarelega nadškofa Jegliča. Diplomatski bivši deželni glavar Suklje je za minuto umolknil in prede misel, ki jo sedaj, sedaj izgovori. Dvorna dama gospa Tavčarjeva se pa smehlja, dobrohotno, odpuščajoče in malo poredno obenem, kakor na občnem zboru ob najvišarnejšem razburjenju članic. Da ta naš smeh je vsega močnega žezlo voditeljice našega ženstva, ki na mah ukroti tudi najbesnejši vihar. Pomislite vendar, kakšna čudežna moč je držati na tisoče in tisoče žensk skupaj, ki ima vsaka vedno edino prav — pod tem žezlom pa sama pohlevnost in krotkost! Grajski Rudež je tip zadovoljnega, nikdar se razburjajočega pravega gospoda, torej našega pravega domačega grajskega, njegova gospa soproga je pa v radio zaverovana kakor na preži na najkapitalnejšega medveda. Dvorni svetnik dr. Marn je živ in gorak, kakor je pač le on sam, in gospa dr. Marnova in njen zdravi smeh sta pristna in nerazdeljiva za vedno. Minister Ivan Hribar je vedno snujoč in hladen, kakor luč okrog njega, in poln detajlov, kakor slikar. Fina je Lidia Wisiakova kot dragocena figurica, Jadviga Poženelova pa strastno hrepeneča in sanjav. Kako dobrodošni in malo v »dregi« sta oni dve stari ženi in kako je sveža deklica s kito po hrbtu, ki tako spominja na litografijo iz šestdesetih let minulega stoletja. Zadovoljno se smeje umetni kov oče, da se mu trese fajfa, in smejejo se mu srečne oči, ker je svojega fanta spravil tako visoko. Ubogi o'el Datum 17. aprila 1930. na portretu našega pariškega poslanika Špalajkovića neusmiljeno govori, da Franceta nikdar več ne bo...

Skupček za slike naj bi bil tudi v tolaru o d smrti žalostnim umetnikovim staršem. Zato pokupite slike! Gotovo bi pa skupček večji, če bi bile cene nižje. Določene so menda po važnosti portretiranih. Po nazivju prirediteljev je vreden nadškof Jeglič 8000 Din, bivši dež. glavar Suklje 6000 minister Hribar in Maister sta po pet, gospa Tavčarjeva pa le 3600 Din, čeprav imajo »portret« skoraj najmanjšo umetniško vredno — saj izvirni profil gospe Tavčarjeve stane le 2500, šarmantno se smeječa dama (št. 6) pa samo 800 Din! Schoenberg je dober, ampak da bi reprodukcija stala 500 Din, je pa gotovo po nota. Kdor bo kupoval dostojanstvenke, bo plačal dostojanstvo, prav poceni pa lahko dobite najboljšega Sterleta.

A. G.

## „Tomčeva“ vremenska hišica

Kamnik, 13. novembra. Tako bi se morala imenovati vremenska hišica, ki jo je po prizadevanju g. Ivana Tomca, šefa davčne uprave v Kamniku, postavila mestna občina s prispevki Mešč. korporacije in drugih.



Naš Tome je že dolgo gojil skrito misel, da bi imel v Kamniku svojo vremensko hišico, prav tako, kakor imamo malo zvezdarno, kjer opazuje nebo, podnevi in ponoči g. Tome, ki je na tem polju že priznana kapaciteta.

Denar je g. Tome zbral kot rečeno od raznih korporacij in s pomočjo občinske blagajne, v katero so prav globoko segli — stoji danes pred »Cititalnico« majhna železna hišica, ki ima najmodernejši aparat trdke svetovnega slovesa Lambrecht v Göttingu v Nemčiji.

Vse je na enem valju: toplomer, vlagomer in tlakomer.

Hišico je idejno skonstruiral g. Tome sam, tehnično je izdelal načrt g. ing. Skala, tovarna »Titan« v Kamniku jo je pa vestno po načrtih izdelala. Vse skupaj je stalo

okrog 12.000 Din.

G. Tome pravi, da mu je zmanjkalo denarja — meničenega posojila pa ne mara več!

Ko so postavljali temelji, so ga prav dobro zalili, tako, da so imeli pri montaži precej dela, luknje, kamor so vzdali hišico, so bile naposled premajhne...

Tudi to ovire so premagali. A glej ga vruga, sedaj, ko je bilo vse gotovo, se je pa uprl aparat, pravijo, da je kazal ravno narobe. Sicer ni bilo to nič hudega, ker je bilo takrat baje štirinajstredno deževje.

Torej — ne gre! Ne kaže prav... Škodoželjniji se so muzali, češ, saj smo vedeli, da ne bo nič... A gospod Tome, ki ga je muzanje jezilo — je kmalu ugotovil defekt in ga tudi popravil.

Tako, sedaj se je smejal g. Tome in škodoželjniji so umolkli. Govorili so še nekaj o »zeleni žabici«, ki jo bodo postavili v okene itd.

Sedaj, ko je obiskovalcev pri hišici vedno več — so pa utihnili, stisnili rep med noge in šli.

H koncu: g. Tomcu in vsem, ki so pomagali, da je bila hišica postavljena (slavnostno odkritje šele bo) vse priznanje.

R. Kos.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE



**Manufaktura**  
**Rebord**  
 Ljubljana, Aleksandrova cesta 8. Posetite nas. Zahtevajte potnika.

## Dnevne vesti

— **Razpisana sodna služba.** Pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici je razpisano mesto starešine. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m.

— **Preselitev odvetniške pisarne.** Odvetnik in Slovenjgradec dr. Ferdo Černe se je v sredo 12. t. m. preselil s svojo pisarno v Dolno Lendavo.

— **Izpremembe v železniški službi.** Premješeni so postajnačelnik v Toponici Ivan Jaklin za manipulanta skladišča v Beogradu, blagajnik blagovne blagajne na postaji Indija Anton Lukman v Gjevčelijah, inženjer gradbenega oddelka ljubljanskega direktorija Franc Emil v sekciji za vzdrževanje proge v Ljubljani, uradnik postaje Split Ivan Pohor na postajo Osijek, iz Osijeka na postajo Split uradnik Josip Pum, podnačelnik postaje Slavonik Brod Ivan Glaser za kontrolnega uradnika prometno - komercialnega oddelka subotičkega direktorija, uradnik v Trbovljah Ludvik Janžič na postajo Kotoriba, iz Osijeka na postajo Slovenski Brod uradnik Josip Molia in iz železniške delavnice v Zagrebu v železniško delavnico v Nišu uradnik Rudolf Bošner.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 37 z dne 15. t. m. objavlja zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o notranji upravi, odredbo o preureditvi cestnih okrajev v območju dravske banovine, odredbo o prispevnem razmerju banovine in cestnih okrajev k stroškom za gradnjo in vzdrževanje banovinskih cest ter naprav na njih in naredbo, s katero se izdaja red za gorške vodnike v dravski banovini.

— **Druga licitacija regulacijskih del na Ljubljani.** Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Ljubljani drugo javno pismo o fiktionalno licitaciji na dan 3. decembra ob 11. v prostorih tehničnega oddelka banske uprave, Novi trg št. 1. Načrti in proračuni so interesentom na razpologo med uradnimi urami v prostorih mestnega gradbenega urada v Ljubljani, Selski drevored št. 2.

— **Hrvatski planinci na Pohorju.** Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi jutri za svoje člane skupni izlet v Mariborsko in Ruško kočo na Pohorju. Udeleženci se odpeljejo iz Zagreba danes ob 16.35, vrnejo se pa jutri zvečer.

— **Gospodinski koledar** za leto 1931 izide pričetkom prihodnjega meseca. Koledar bo vseboval mnogo koristnih navodil za gospodinje in sploh za hišo in dom. Izredno bogat bo tudi na novih kuhinjskih receptih ter raznih sestavi jedilnih listov. Glavna prednost koledarja je obširen in praktično urejen stroškovnik za vse dni v letu, kamor zapisuje skrbna gospodinja vse svoje dnevne izdatke. Cena mu bo Din 20.—. Naročila sprejema še sedaj uprava »Gospodinskega koledarja« v Ljubljani, Selenburgova ul. 7/II.

— **Koroške novice.** Boroveljska tovarna je te dni prejela večjo pošiljavo starega železa. Predno pride železo v peč, ga vedno preiščejo. Delavec Slanovec je našel med starim železom tudi ročno granato, po kateri je udaril s kladivom. Granata je eksplodirala in ga raztrgala, težko ranjena sta pa bila tudi dva druga delavca. — V Ločah ob Baskem jezeru se je pri delu težko ponesrečil mizar Tavželj Zelot. Pri žaganju si je poškodoval levo roko, katero so mu morali v bolnici odrezati.

— **Novice iz Amerike.** V Calumetu se je v rudniku smrtno ponesrečil 24. septembra Matija Streus. Med delom mu je padla velika skala na glavo in ga ubila. Pokojni je bil star šele 25 let. Zapustil je mlado ženo.

— 22. sept. je zadel Šimenčev družino v Clevelandu težak udarec. Matijo Šimenčev je zadel mrtvoud po desni strani telesa, istočasno pa je padel njenemu možu v tovarni težak kos železa na nogo in mu jo zmečkal v stopalo. Stiri otroci Šimenčevih so težko prizadeti, ker nimajo nikogar, ki bi jim pomagal.

— **Koča v Planici** otvorena. Smučarski klub Ljubljana sporoča, da je koča v Planici otvorena. Vreme je krasno, smuka, zlasti dopoldne, ko je zmerno, zelo ugodna. Snega je v dolini za dobro ped in je mogoče smučati takoj od kolodvora dalje. V višjih legah je več snega.

— **»Domači vrt«** je naslov izredno praktični knjigi, ki jo je napisal naš izkušen strokovnjak M. Hume k, višji sadlarski nadzornik v pokouju, in je izšla že v drugi pomnoženi izdaji, kar najbolj dokazuje, da je knjiga res potrebna in tudi dobra. Vsebinsko je nova izdaja temeljito razširjena in izpopolnjena, podobno je pa kar 33 več nego v prvi izdaji. Razdeljena je knjiga na dva dela: splošno vrtnarstvo obsega poglavja o ureditvi domačega vrta, o pripravi zemlje in gojenju ter o glavnih vrtnarskih delih, poglavja o posebnem vrtnarstvu pa govorijo o zelenjadarstvu, ki je v novi izdaji zelo razširjeno, o sadnem drevju na domačem vrtu, o okrasitvi vrta, o gojitvi sobnih rastlin ter o vrtnarskih opravilih v posameznih mesecih. Knjiga ima 234 strani ter velja broširana 42 Din, v celu platno vezana pa 54 Din ter se dobi v knjigarni Tiskovne zadruge na oglu Selenburgove in Knežjeve ulice v Ljubljani.

— **»Učbenik angleškega jezika«**, ki je te dni izšel, je potreben našim izseljencem, prav bo pa prišel tudi vsem, ki se žele naučiti angleškega jezika, da spoznajo an-

**Mi vemo,**  
da potrebujete dobro obleko, toplo suknjo, trpežno perilo itd.

**Mi slutimo,**  
da trenutno morda nimate denarja.

**Zato Vam kreditiramo**  
na 6 mesečne obroke.

Posetite nas. Zahtevajte potnika.

## Iz Ljubljane

— **Iz Oficielne ekscurzije kmetovalcev iz zetske banovine.** Davi so se pripeljali z Dolenjskega izletniki-kmetovalci iz zetske banovine pod vodstvom kmetijskega referenta g. inž. Djokanoviča. Vseh izletnikov je 40. Pri nas so si že ogledali natančno naprave in posestvo kmetijske šole na Grmu, kjer so tudi prenočili. Na ljubljanskem kolodvoru jih je sprejel v imenu banske uprave g. inspektor inž. Zidanšek, ki jim je v lepih besedah želel dobrodošlico. Sprejema so se udeležili poleg drugih tudi zastopniki Kmetijske družbe gg. inž. Lah, Kafol in Bukovec. Izletniki so se pod vodstvom g. Okoma odpeljali z avtobusom na Vrhniko, kjer si bodo ogledali razne kmetijske naprave, predvsem pa vrhniško mlekararno, dalje tudi perutninarstvo farmo g. Goloba na Lesnem Brdu. Zvečer priredi gostom banska uprava banket v hotelu Union. V nedeljo se odpeljejo izletniki v Skofjo Loko, kjer si bodo ogledali banovinsko mlekarstvo šole in tudi razne kmetijske naprave v Zabnici. Končno si bodo izletniki ogledali v naslednjih dneh tudi kmetijsko šolo v St. Jurju in vinarsko šolo v Mariboru, nakar se bodo podali zopet na svoje domove.

— **Iz Starološka Strahlova zbirka razstavljena.** Narodna galerija je aranžirala razstavo umetnostnih predmetov (slik, starega pohištva itd.), pridobljenih iz zapuščine Karla Strahla iz Stare Loke. Otvoritev te znamenite kolekcije bo jutri v nedeljo ob enajstih v veliki razstavni dvorani Narodne galerije; po otvoritvi, na katero so vabljivi vsi prijatelji umetnosti, bo o zbirki govoril prof. dr. Cankar.

— **Iz Podstavek Prešernovega spomenika** so popravljali pretekli teden, kar je čisto prav in v redu; potrebno pa bi bilo vsekakor, da bi po končanem popravilu počistili z graničnatih stopnic malto, ki je pri popravilju podstavka nakapljala nanje. Torej, zganimo se, Prešeren se zahvaljuje za take »šopke«, naša čast pa tu tudi ne sme biti tako poceni!

— **Iz Pred pošto** je delo pri izpeljavi tramvaja v glavnem končano; križišče je položeno. Tirnice so izmenjane od trgovine Bat'a. Delavci so razvrščeni tudi ob progi po Gosposvetski cesti, kjer jo nastavljajo in podbijajo tirnice, delajo pa tudi na Dunajski cesti in v Prešernovi ulici. Zelo je otežkočen osebni promet od pošte do trgovine Bat'a, ker so na trotoarju naložene kamenite kocke, po cesti pa seveda tudi ni mogoče hoditi. Zato je želeto, da bi kocke kmalu uporabili pri tlakovanju, da bi bil hodnik prost.

— **Iz Cankarjevi kipi pred Kresijo.** Pred Kresijo razstavlja bolgarska emigranta Mladenov Milko in Stoiču Baleski svoje mavne kipe, vaze in razne keramične izdelke. Pozornost vzbuja zlasti glava našega Cankarja, ki je dokaj veren njegov posnatek. Emigrant sta absolutna keramična šole. Da so kipi Ivana Cankarja res lepi, je dokaz, da se jih proda dnevno 7 do 8 komadov — po 40 Din. Tudi velike vaze z reliefi divjega petelina na veji niso drage, komad 30 Din. Bolgara bi izdelovala tudi terrakotne (izdelki žgane gline) izdelke, nimata pa peči za žganje gline. Stanujeta v majhni sobi, ki je tudi njun atelje — reveža sta. Model za Cankarjev kip sta delala dva dni, ker je pa tudi mavec precej drag, zato ne bosta obogatela. Hotela sta tudi izdelovati kraljeve kipe ter sta se informirala na policiji, če smeta. Dobila sta odgovor, da le tedaj, če jima to kralj sam dovoli.

— **Iz Današnjih živiliški trg** je bil že v znamenju zime. Branjeve je precej zeblo, zato so prispale večinoma tudi bolj pozno in razstavile manj blaga kot včasih; tudi razpoloženje je bilo zaradi tega bolj klaverno, ženskam so se ustavljali celo jeziki. Sadija, odnosno jabolk, je bilo še precej; nekaj jabolk je bilo zelo lepih kg po 8 Din, mnogo so jih pa nudili po 6 Din kg. Ko stanja je bilo malo, liter po 3 Din. Med zelenjavo je zlasti primanjkovalo salate, vendar pa jo gospodinje zdaj že lažje pogrešajo, ker mraz izpreminja tudi jedilni list. Največ je bilo zeljnatih glav po 0.50—3 Din komad in krompirja po 1—1.25 Din kg. Dovolj je bilo tudi kislega zelja, ki je bilo danes celo konkurenčno blago; nekateri branjeve so si konkurirali s cenami, prodajale so ga po 3 Din, druge pa, ki niso hotele cene znižati, po 3.50 in 4 Din kg.

— **Iz Zakonska stabilizacija dinarja.** O tem aktualnem vprašanju predava danes v soboto, dne 15. novembra 1930 gospod dr. Milan Lilleg, urednik »Narodnega blagostanja« iz Beograda. Predavanje se vrši v okvirju cikla predavanj »Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge«. Predavanje bo danes v soboto ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zvezda«, kjer bo hkrati drugi družabni večer Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo. Gospod dr. Milan Lilleg je strokovnjak na tem polju in bodo njegova izvajanja gotovo jako zanimiva in poučna. Vstop je brezplačen in so gostje dobrodošli.

— **Iz Sočanj** pri današnjem otvoritvenem predavanju nastopi tudi matični kvartet. Član tega odličnega kvarteta g. Janez Završan obhaja letos 40 letnico njegovega pevskega udeleževanja. Pri naših kvartetih nastopil je že nešteto krat in se je zelo rade volje odzval, kadarkoli smo ga prosili. Vsled tega vabimo in prosimo vse člane naj se polnoštevilno udeležijo koncerta in lepega družabnega sestanka, ki bo dne 17. nov. prirejen v Unionu na čast zaslužnemu in neumornemu pevcu Janezu Završanu. Odbor Soče.

— **Iz Ljubljanski Sokol** pozivlja svoje članstvo, da prisostuje v čim večjem številu koncertu kvartelnih matičarjev, bb. Pelana, Skalarja, Završana st. in Završana ml., ko bo v ponedeljek 17. t. m. v veliki dvorani Kazine. Oddolžimo se vsaj deloma z mnogobrojnim posetom za njihovo poštvovalno delovanje pri naših prireditvah.

**Staranje je posledica pomanjkljive nege !..**

Če si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti **Crème Simon**, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost. Rabiti morate ob enem **Puder Simon** in **Milo Simon**.

**CRÈME SIMON**  
PARIS

51

kra 25; Evgen Nesman, sin paznika, 1 leto, Gosposvetska c. 13; Bojan Drnovšek, sin trgovca, 2 in pol leta, Zagreb; Katarina Počgačnik, žena hišarja, 37 let, Predvor 17; Mirko Draksler, sin zidarja, 11 mesecev, Sp. Hrušica 41.

— **Iz Kolašice** so odprle svojo veletrgovino. Na vseh koncih in krajih je samo stokanje, da trgovina nič ne nese, najstarejše firme se tresejo pred bobnom, mesarji se rede od same izgube, našim narodnim damam seveda pa pada v glavo odpreti trgovino. In ne samo ene, kar po vseh mestih so se etablirale, kakor bi nočele zadaviti svoje moške konkurente od prvega do zadnjega. Ampak pravijo, da njim sploh ni mogoče konkurirati, ne s cenami, še maej pa z blagom. Ni čuda, saj prodajajo srečo, redko blago, ki ne trguje z njim nobena protokolirana firma. Cena je pa kakor v bazarju, kjer je vse po 7, Kolo je pa šlo še nižje na 5. Po 5 Din samo so namreč srečke efektne loterije, ki z njenimi dohodki hoče Kolo jugoslovenskih sester plačati svoj idealno lepi Dečji dom Franje Tavčarjeve doli ob sinjem morju. Za pet dinarčkov torej gotovo dobiš lep pogled in morebiti tudi elegantno pohištvo za spalnico, ki je vredno najmanj 20.000 Din, šivalni stroj, ki sam šiva, celo univerzo z vsemi mogočimi učenostmi in popolno oporo z najslavnejšimi pevci v radioaparatu, kolo, ki te poneso prav do Dečjega doma Franje Tavčarjeve v Krajčevico, namizno garnituro, da se lahko ženiš nanjo, posebno če ti sreča nakloni še blago za rjuhe, alpacasrebrni pribor, najmodernejši čajni servis in najbolj praktično kuhinjsko posodo. Seveda je tudi blago za nevestino obleko zraven in še 300 drugih najlepših stvari v skupni vrednosti 20.000 Din, vsi dobili skupaj bi pa gotovo vrgli poldrug sto tisoč dinarjev. Jaz si kupim srečko že samo zaradi tistega pogleda, drugi naj pa odrine šop bankovcev, saj ni slajšega kakor sreča otrok.

— **Iz Poskusno kuhanje s plinom** in tekma. V torek 18. t. m. ob 20. zvečer, bo v predavalnici šentjakobske šole (vhod iz Florjanske ulice) po daljšem premoru zopet predavalna odposlanka trdke Junker Ruh, gđc. Erika Perg iz Dunaja. Vabimo stem vse gospodinje, ki se zanimajo za modernizacijo kuhinje. Da pa se bo kuhalo na plinu jedila, ki dajejo našim gospodinjam največ pregleda, prosimo, da se nam predlaga jedilni list. V poskusni dvorani je tudi štedilnik za premog. Zelo zanimivo bo gledati kuho na plinu in premogu. Zato prosimo, da se prihlasi gospodinja ali pomočnica v kuhinji, katera bi hotela sprejeti tekmo s plinom, ne samo kar se tiče hitrosti kuhanja na plinu, temveč tudi z ozirom na stroške za kurivo. V tem slučaju se bodo kuhala ista jedila, v istih množinah na plinu, kot tudi na premogu in drvah, porabljeni plin se bo na od državne oblasti preizkušenem plinomeru odmeril, premog in drva pa se bodo odtehtalo, tako da bo rezultat tekme v vseh oziirih odgovarjal dejstvu. — Prijave za tekmo, kot tudi predloge za izbiro jedil list prosimo do torka opoldan. Ker ostane odposlanka trdke v Ljubljani cel mesec november in polovico meseca decembra, namerava plinarna napraviti več večernih ali popoldanskih brezplačnih kurzov, v katerih bo omenjena strokovna učiteljica v našem krogu udeležena učila pravilno in štedljivo kuho na plinu. Predavanje kot tudi kurzi so brezplačni. Mestna plinarna ljubljanska.

— **Iz Zakonska stabilizacija dinarja.** O tem aktualnem vprašanju predava danes v soboto, dne 15. novembra 1930 gospod dr. Milan Lilleg, urednik »Narodnega blagostanja« iz Beograda. Predavanje se vrši v okvirju cikla predavanj »Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge«. Predavanje bo danes v soboto ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zvezda«, kjer bo hkrati drugi družabni večer Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo. Gospod dr. Milan Lilleg je strokovnjak na tem polju in bodo njegova izvajanja gotovo jako zanimiva in poučna. Vstop je brezplačen in so gostje dobrodošli.

— **Iz Sočanj** pri današnjem otvoritvenem predavanju nastopi tudi matični kvartet. Član tega odličnega kvarteta g. Janez Završan obhaja letos 40 letnico njegovega pevskega udeleževanja. Pri naših kvartetih nastopil je že nešteto krat in se je zelo rade volje odzval, kadarkoli smo ga prosili. Vsled tega vabimo in prosimo vse člane naj se polnoštevilno udeležijo koncerta in lepega družabnega sestanka, ki bo dne 17. nov. prirejen v Unionu na čast zaslužnemu in neumornemu pevcu Janezu Završanu. Odbor Soče.

— **Iz Ljubljanski Sokol** pozivlja svoje članstvo, da prisostuje v čim večjem številu koncertu kvartelnih matičarjev, bb. Pelana, Skalarja, Završana st. in Završana ml., ko bo v ponedeljek 17. t. m. v veliki dvorani Kazine. Oddolžimo se vsaj deloma z mnogobrojnim posetom za njihovo poštvovalno delovanje pri naših prireditvah.

— **Iz Restavracija Zvezda.** Vsako soboto in nedeljo domače kolone, priznane najboljše.

— **Iz Centralno akademsko podporno društvo** se ob početku svoje nove poslovne dobe najiskrenejše zahvaljuje vsem dobrotnikom za pomoč, ki so jo izkazali našemu visokoškolskemu dištvu in pretekli poslovni dobi in prosí, da mu javnost tudi v bodoče ostane naklonjena.

— **Iz Javna zahvala.** Ravnateljstvo deške in dekliške šole izreka vsem darovalcem, ki se se ljubeznivo odzvali ob priliki proslave češkoslovaškega praznika, najiskrenejšo zahvalo za pomoč v imenu mladine in v imenu šole. Ker z vsakim letom raste število dijakov na meščanski šoli, so vsako leto večje potrebe in zato je nabranu znesek za knjige revnim učencem 3336 Din naravnost krasen dokaz naklonjenosti javnosti kar zna mladina in šola prav ceniti. Plenitnim dobrotnikom še enkrat: Iskrena hvala! Tržiš, 14. novembra 1930, Ravnateljstvo.

— **Iz Promenadni koncert muzike 40. p. p. »Triglavskega«** v nedeljo 16. novembra ob 11. dopoldne v Zvezdi. Spored: 1. Čerlin: »Naša vojska«, marš. 2. Flotow: »Marša«, uvertura. 3. Kenda: »Srpski zvucni. 4. Dvořak: »Dimitrij«. 5. Jakl: »Odmevi iz naših krajev«. 6. Hrubý: »Rendezvous pri Leharju«. 7. Strauss: »Ninetta«, valček. 8. Allier: »Le sang gaulois«, marš. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Čerin.

— **Iz Znanstveno predavanje univerzitetnega profesorja iz Irkutsk.** SPD priredi v četrtak 20. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti skriptično predavanje o temi: »OD BELEGA OBELISKA V URALU SKOZI TURKE STAN IN SIBIRIJO DO TIHEGA OCEANA«. Skriptično predavanje bo pojasnjevalo okoli 50 krasnih barvnih slik. Predaval bo univerzitetni profesor g. dr. Hans Hahn iz Irkutsk v vzhodni Sibiriji.

— **Iz Društvo telovadnih učiteljev za Slovenijo** ima svoj redni občni zbor v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri dopoldan v kabinetu telovadnice v Ljubljani. — Odbor.

— **Iz III. občni zbor »Akad. kluba za proučevanje mednarodnih problemov«** se vrši v ponedeljek 24. t. m. ob 18. v seminarski dvorani univerze.

— **Iz Absolventi državne trgovske akademije** v Ljubljani, ki so odslužili kaderski rok, odnosno so stalno nesposobni ter nimajo službe, naj se javijo v ravnateljstvu pisarni med uradnimi urami.

— **Iz Kostanje revniškim družinam.** Mestno načelstvo bo oddalo revnejšim družinam 40 komadov velikih kostanjanih drevcev proti malenkostni odškodnini in pod pogojem, da se drevesa izkopljajo s štorom vred. Interesenti naj se zgledajo v ponedeljek 17. t. m. od pol 8. do pol 9. ure ali pa od 13. do 14. ure pri upravitelju mestne vrtnarje na Cesti pod Rožnikom.

— **Iz Nedeljske popoldanske plesne vaje** Jenkove šole redno vsako nedeljo ob 1/2 4.—7. pop. v Kazini. — Zvezda. Začetni novinci točno ob 3. uri. Studenti-uje znižano članarino. 590/n

— **Iz Plesni tečaj** Jenkove šole redno vsako soboto in četrtak ob 20. v balkonski dvorani Kazine. — Zvezda. Novi člani se še sprejemajo. Plesne vaje ure in informacije istotam dnevno od 10.—20. ure. 591/n

— **Iz Danes v soboto 15. in jutri v nedeljo** se ponavlja na šentjakobskem odru krasna veseloirga »Križni pajek«, ki je dosegla pri obeh dosedanjih predstavah popoln uspeh. Veseloirga vsebuje nebroj krasnih komičnih situacij in besedne komike, tako da se občinstvo zabava vso predstavo. Vstopnice se dobe v trgovini »osp. Miloša Karničnika na Starem trgu Pričetek predstave je točno ob 20.15 uri.

— **Iz Martinov večer** se vrši danes 15. t. m. v salonu gostilne pri Jerneju. Na sporedu godba in ples. Na razpolago Martinova gos. Začetek točno ob 20. 595/n

— **Iz Zvočnofilmski program za mladi.** Danes ob pol 3. pop. ter jutri ob 10. in ob 11. dop. predvaja ZKD v prostorih Elite kina Matice svoj I. program zvočnih šaloriger in žurnalov. Program je zelo pester in nudi poleg poučnega mnogo dvotipnega in zabavnega. Cene nizke kot doslej od 2 do 10 Din za sedež v loži. Vstopnice se dobe eno uro pred predstavo pri blagajni Kina Matice.

— **Iz Zveza bivših salezijanskih gojenčev** ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 16. t. m. ob 9. uri na Rakovniku. 592/n

— **Iz Društvo upokojenega učiteljskega za Slovenijo** v Ljubljani vabi še nevlajnjene tovariše in tovarišice k pristopu. Prijave z navedbo dneva upokojitve je pošiljati na gornji naslov v Ljubljani, Zrinjskega cesta št. 7.

— **Blago za domače plašče, suknje, obleke itd.** kupite najceneje pri trvdki NOVAK, Kongresni trg 15 (nasproti nunske cerkve).

**Ali ste že naročili našo »ŽIVLJENJE IN SVET«?**

# Usmrtitev s strupenim plinom

Kaj pripoveduje zdravnik, ki je opazoval na smrt obsojenega, kako je umiral zastrupljen s plinom

Pred leti so hoteli zakonodajalci ameriške države Nevada uvesti humannejši način smrtne kazni. Leta 1921 je stopil v tej državi v veljavo zakon, ki je določal, da je treba v bodoče pošiljati zločince na oni svet s strupenim plinom. Kitajec Gee John je bil prvi po tem zakonu usmrten in sicer 8. februarja 1924. Drugi je bil usmrten Stanko Jukić (naše gore list?) 11. maja 1926. Zadnji se je nadihal strupenega plina do smrti Robert White letos 2. junija.

Zadnji primer je po prof. dr. Thorstenu Sellinu posebno zanimiv, ker je bila to prva usmrtitev s plinom v zgodovini kriminalne vede. Opazovana znanstveno smrtna kazen je bila izvršena v zidani celici, dolgi 9, široki 8 in visoki 7 čevljev. Celica je bila zgrajena nalašč v ta namen tako, da zrak ni mogel v njo. Pač je pa imela okna, skozi katera je opazovalo usmrtitev 33 očiščencev. Obsojenec so posadili na stol. Na tleh pred njim je stala skleda s točno odmerjeno množico žveplene kisline in galon voja. Posledica s tucetom tablet ciankalia po 1 unco je stala tako, da bi padle tablete v kislino, čim bi od zunaj potegnili za vrvice. S tem bi se začel razvijati strupeni plin.

Vrhovni uradni zdravnik v Nevada dr. Edvard Hamer je osebno vodil znanstvena opazovanja usmrtitve, o kateri pripoveduje: Bowlesov stetoskop je bil nameščen na golih obsojenčevih prsih nad konico srca, da bi mogli slediti delovanju srca in pljuč. Dočim so obsojenca privezali k stolu, so s stetoskopom spoili cevko, napevano k ušesom zdravnika, ki je stal zunaj in opazoval usmrtitev. To je bilo ob 4.36 zjutraj. Srce je imelo v

tem času 108 utripov, delovanje je bilo močno in pravilno. Plin se je začel razvijati ob 4.37. Čez pol minute je imelo srce čez 120 utripov. Obsojenec je začel vdihavati plin in kazati znake, da ga čuti. Obrnil je glavo k plinu in v naslednjem hipu se je osvestil. Še enkrat je globoko vdihnil strupeni zrak, potem mu pa srce 15 sekund sploh ni delovalo. Po tem kratkem presledku je začelo srce znova utripati in sicer nepravilno. Čez 15 sekund je pa utripalo zopet pravilno in močno. Sila srca ni popustila. Potem je postajalo delovanje srca vedno slabše, srce je bilo 100-krat v minuti ob 4.41, 80-krat pa ob 4.44. Ob 4.46 je bilo utripanje srca normalno, toda zelo slabo. Zadnjič je srce zabilo ob 4.47. Dihanje je bilo ves čas krčevito in nepravilno. Ni dvoma, da je bil obsojenec onesveščen po prvem globokem vdihu. Glava mu je omahnila nazaj, ko je pa vdihnil plin petič ali šestič, mu je klecnila naprej in se ni več premaknila.

White je bil kvartopirec, obsojen na smrt kot morilec, ki mu pa umor ni bil dokazan. Sodišče se je opiralo samo na indicije. Po obsodbi je prosil, naj ga usmrte, češ, da mu je smrt ljubša od dosmrtnice. Pozneje ga je pa žena pregovorila, da je svojo prošnjo prekalil. Minilo je leto dni, predno je vrhovno sodišče potrdilo smrtno obsodbo in ta čas je obsojenec pomagal zidati celico, v kateri so ga s strupenim plinom usmrtili. Ko ga je paznik tik pred usmrtitvijo vprašal, če ima še kako željo je odgovoril smeje: »Imam. Gospodom bi bil zelo hvalen, če bi mi dali masko proti strupenemu plinu. To je edino, kar še potrebujem.«

## Kam z ljudmi?

Gotovi gospodje v civiliziranih državah neprestano tarnajo, da število rodov nazaduje, na drugi strani pa mnoge države ne vedo, kam bi z ljudmi. Italija ima vsako leto pol milijona ljudi preveč in zdaj ima 400.000 brezposelnih. Vendar pa napenja Mussolini vse sile, da bi ustavil nazadovanje porajanja. Italijani izseljevanje Japonci ne vedo, kam bi s prirastkom prebivalstva, ki znaša 2½ milijona. Sahalin ima za nje preostro podnebje, v Mandžu iji jir delajo konkurenco Kitajci. Amerika in Avstralija sta jim pa zoprti Anglija in sicer ogromne kolonije. Vendar pa mora reševati nad 2 milijona brezposelnih. Angleski delavci se jeradi izselitve na tudi v kolonijah jih ne gledajo posebno lepo.

Na Holandskem in v Ameriki omejujejo porode že nad 50 let in vendar število prebivalstva močno narašča. Plode se namreč nižji sloji, ki imajo največ otrok, kar je menda po vsem svetu enako. Ameriški listi so začeli celo zahtevati, naj država regulira porode odnošno prepove propagando razmnoževanja.

## Tragedija francoske lepotic

Pred pariškim sodiščem se je zagovarjala te dni bivša gledališka in filmska igralka, znana krasotica Germaina Sombay, ki je odnesla na lepotnih konkurencah opetovano prvo nagrado. Dolgo je že tega, ko je bila Sombayeva žareča zvezda revije v Gaité-Rochecoheouartu. Predstavljala je nago žensko. In s tem je prvič zaslovela. Ves Pariz jo je poznal kot najlepšo Francozinko. Pozneje je nastopala na raznih pariških odrih, končno pa v filmu Plesala je, pela in recitala, vse enako dražestno in šarmantno. V pariških salonih so se kar pulili za njo naklonjenost, bogati kavalirji so bili ponosni, če so se mogli pokazati z njo v gledališču ali v restavraciji, novinarji

## Mussolini kot trgovski vajenec

Pariški listi priobčenejo zanimiv članek o bivanju sedanjega fašističnega diktatorja v Švici, kjer je bil leta 1905 vajenec v trgovini s kolonialnim blagom de Paulisa v Lausanni. Pariški fašisti so pritiskali na švicarskega trgovca, naj neha opisovati Mussolinijevo preteklost, pa ni nič pomagal. De Paulis ni povedal ničesar, kar bi bilo Mussoliniju v sramoto. Sam nadut karierist se more sramovati svojega bivšega siromaštva. Mussolini je služil pri omenjenem trgovcu, ko je bil izgnan iz ženevskega kantona, kjer se je zatekel v Lausanne. Švicarski socialisti so ga priporočili de Paulisu, ki je tudi socialist. Lausannski trgovec je plačeval Mussoliniju 30 frankov mesečno in mu dal stanovanje in hrano. In Mussolini je bil s tem zelo zadovoljen, ker je lahko nadaljeval vseučiliške študije, kar je bil njegov ideal.

Glavna Mussolinijeva naloga je bila nositi ljudem na dom kupljeno blago. Trgovec se je pa kmalu prepričal, da fant ni za trgovskega posla. Mussolini je namreč raje pisal in čital, kakor pa raznašal blago in pisma. Nekoč je odšel iz trgovine s paketom na rami in s knjigo v roki, katero je med

potjo z največjim zanimanjem čital. Vendar ga je pa obdržal trgovec leto dni. Kmalu potem, ko ga je odslovil, je bil Mussolini izgnan iz Švice. Zanimivo je, da odlok o izgonu še ni bil razveljavljen, ko je prispel Mussolini pred leti kot italijanski ministrski predsednik v Lausanne na konferenco.

## Tutankamen se ne maščuje

Znani češki egiptolog in vseučiliški profesor dr. F. Lexa je predaval te dni v Pragi o egiptskem kralju Tut-Anch-Amunu in o najdbah v njegovi grobnici. Zanimivo predavanje so pojasnjevale skiptične slike. Ob koncu predavanja je predavatelj omenil tudi vesti raznih evronskih listov, ki so pisali, da so se egiptski faraoni osvetili vsem, ki so brskali po njihovih grobnicah. Dr. Lexa je izjavil, da so to gole izmišljotine. Katti Egiptčani sami sploh ne poznajo izraza osveta.

Lord Carnavon, ki je prvi odkril faraonovo grobnico, je prišel v Egipt le-čit težko živčno bolezen. Grobnico mu je pomagal iskati slikar Carter, ki je prvotno slikal vse, kar so odkovali, pozneje se je pa posvetil izključno kopanju. Ko je slučajno naletel na vrata Tutankamnove grobnice, je brzojavil lordu Carnavonu v Pariz in ga pozval, naj takoj pride v Egipt. Podlegel je ziku strupenega moskita, kar se mu je pripetilo v hotelu Luxor, ne pa v grobnici. Vesti o smrti njegove žene in ranice so izmišljene. Tudi naštevaje, kdo je že umrl izmed njih, ki so odkrili Tutankamnovo grobnico, je nezmislno, ker v resnici še vsi žive. Vest, da se je faraon osvetil tudi slikarju Carteru, je brez vsake podlage. Neki Carter je postal žrtev avtomobilske nesreče in takoj se je razširila vest, da gre za pomočnika lorda Carnavona. Carterjev je pa v Angliji toliko, kakor pri nas Novakov. Povoženi Carter seveda ni identičen z onim, ki je bil v Egiptu.

## Zadnja beseda

Dumasova drama »Antony« se konča z besedami: »Upirala se mi je, zato sem jo ubil.« Nekoč so unizirali to dramo v pariškem gledališču Palais Royal in v glavnih vlogah sta nastopila Bocageo in Dorvalova. Dosegla sta ponovno velik uspeh, toda po režiserjevi krivdi je padel zastor takoj, čim je Antony zadal rano z bodalom tako, da zadnje besede niso mogle biti izgovorjene. Občinstvo je pa hotelo na vsak način slišati tudi zadnje besede in začelo je ogorčeno protestirati. V gledališču je nastal strahovit truš in končno so morali zastor dvigniti.

Dorvalova je omahnila v naslanjač in je pripravila sprejeti »smrtnik« udar. Glavnega junaka pa ni bilo od nikoder. Občinstvo ga je klicalo, toda mož se je bil razjezil in odšel v svojo garderobo, od koder se ni hotel vrniti na oder. Videč, da je občinstvo vedno bolj ogorčeno, je Dorvalova vstala, rekot: »Upirala sem se mu in zato me je ubil.« Potem se je poklonila in izginila za kulise, občinstvo ji je pa navdušeno ploskalo.

## 10 letnica krimske katastrofe

Na današnji dan pred 10 leti so boljševiki zasedli Sevastopol in druga pristaniška mesta na krimski obali. Po premirju s Poljaki so se oprostile znatne njihove sile, ki so jih zbrali na južni fronti proti baronu Vranglu in koncem oktobra so začeli energično ofenzivo. Prodrli so fronto na levem krilu pri Kahovki in prepečili večini Vranglove armade umik na Krim. Beli so se sicer prebili skozi, toda z velikimi izgubami. Na Krim je prišla Vranglova armada fizično in moralno izčrpana. Zbrala se je v malo obljubljeni pokrajini severnega Krima, kjer so morali izmučeni vojaki prenočevati večinoma na prostem. Javno je bilo, da nima več pomena boriti se. Ostala je bila samo še pešica ljudi z belim praporom proti močnim lavi rdeče vojske. Zavedali so se, da ruski narod nima nobenega razumevanja za njihov pokret. Krimsko prebivalstvo pa še mislilo ni, da bi moglo priti pod boljševiško oblast.

# Pazi na Tvoje lepe zobe



ohrani njih zdravje  
in s tem tudi njih  
biserni sijaj. Za to  
kupuj pristno iz-  
kušeno sredstvo

Sargov  
**KALODONT**  
Lepši zobje

Boljševiki niso dovolili Vranglovcem dolgega počitka. Navallili so na nje, ko so se baš formirali. Poleg tega je imela Vranglova armada mnogo dezertirjev in nekateri oddelki so bili tako dezorganizirani, da jih sploh ni bilo mogoče voditi v boj. Na fronti je bilo že jasno, da se bliža konec, prebivalstvo je bilo pa še vedno prepričano, da boljševiki ne bodo zmogli. Zato je bila tem večja panika, ko je padla 11. novembra zadnja utrjena postojanka in ko so imeli boljševiki odprto pot na Krim. 12. novembra se je ves dan valil tok beguncev in demoraliziranih vojakov proti Sevastopolu. Zvečer je zapustil Simferopol general Kutjepov in se odpravil z zadnjim vlakom proti jugu. Sreča je bila, da je bila tudi rdeča armada od zadnjih bojev izčrpana in da je 12. novembra počivala, sicer bi bila malone vsa Vranglova armada poklana.

General Vrangl je sklenil zapustiti Krim. Po izkušnjah z evakuacijo Novorosijska je odredil istočasno izpraznitev Sevastopola, Jalte, Feodosije, Kerče in Evpatorije, kamor je poslal parnike. Parnikov je bilo pa premalo za ogromno množico beguncev in vojakov. V Sevastopolu so začeli razni zločinski elementi ribariti v kalnem. Na mnogih krajih so nastali požari, zažgana so bila velika skladišča ameriškega Rdečega križa in intendanstva. Parniki so bili kmalu nabito polni

beguncev in na mostičkih se je bil boj za življenje in smrt. Ko so parniki odpluli, so mnogi poskakali za njimi v morje, tako so se bali boljševikov.

## Radioprogram

Nedelja, 16. novembra.  
9.30: Prenos cerkvene glasbe. 10: Versko predavanje, g. Jagodic. 10.20: Ig. Kaiser: O evropskem gospodarskem življenju. 10.45: Šah. 11: Koncert Radio orkestra. 12: Tedenski pregled. 15: Kmetijsko predavanje. 16: Citre solo, Fr. Levin. 18.30: Prenos opere iz narod. gledališča v Pragi: Wagner: »Tannhäuser«. 22: Casovna napoved in poročila. 22.15: Radio orkester. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 17. novembra.  
12.15: Plošče (Mešan program). 12.45: Dnevne vesti. 17.30: Radio orkester. 18: Zorko Prelovce: O petju v kvartetih. 18.30: Dr. Bajec: Italijansčina. 19: Prof. Tine Debeljak: Poljsčina. 19.30: Ing. Gerl: O higieni mleka. 20: H. Horvat: Sokolstvo in alkoholizem. 20.30: Prenos iz Prage: Koncert orkestra Radiojournala. 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

SLABO ZDRAVILO  
»Kaj pa neki delate, da ste tako rejni?«  
»I, glejte no nič!«

## Vitez enega dne Roman

— Ko mu je torej stric Horac ves razburjen telefoniral, da te je zaprl v garažo, je moj oče kar poskakoval od veselja in komaj je čakal, da ti zavije vrat. Odpejal sem se za njim z motociklom, ker vem, da je zmožen vsega. Bil bi že davno tam, pa sem zašel. Zdal je pa moj oče gotovo že polomil rebra stricu Horacu, ker te ni znal spraviti na varno tla, da bi ne mogel pobegniti. Toda zakaj se je odpejala gospodična Craigova naprej in te pustila na cedilu?

Peter je okleval z odgovorom. Vedel je dobro, da se skriva za Tobbyjevo mastjo blagorodna duša in zelo ga je mikalo povedati mu pravi vzrok Jeanninega početja in prositi ga, naj ji pomaga. Pa si je premislil, kajti to je bila končno njena privatna zadeva in morda bi mu ne bila hvalažna, če bi obesil to na veliki zvon. Poleg tega je bil Tobby pri vseh svoji blagorodnosti sin sira Waltera in nihče bi mu ne zametil, če bi bil o Jeannini krivdi drugačnega mnenja kakor je bil Peter. Bi-

lo je torej najbolje molčati. In tako je odgovoril samo:

Morda ni hotela zamuditi ugodne prilike, kajti če mora človek daleč peš ali če je že utrujen, je prijetno peljati se vsaj nekaj časa. Glavno je bilo izročiti čim prej sliko tvojemu očetu. Vedela je, da pridem za njo tako ali drugače.

— Hm. Kaj pa z našima folotoma Gibbso in Hopperjem? Si ju ovadil orožnikom ali poskrbel kak drugače, da ju zadene oboje kazenska?

— Nobene orožniške postaje ni bilo v bližini, — je dejal Peter in zakajšal, — Sicer bi se pa bila s tem samo zadržala. Soloh se pa tak človek kakor je Hopper ne more nikamor izgubiti, če bi ga že hotel sir Walter ovaditi.

— Hm, — je zamrmral Tobby in zmajal z glavo, — Vendar se mi pa zdi —

— Hvala bogu, da sva že tu, — je vzkliznil Peter hvalno.

Pred njima so se pojavila velika vrata oldhallskega parka in Tobby je zavozil na dvorišče očetove hiše. Peter se je plaho oziral na vse strani — o Jeanni ni bilo duha ne sluha. Tako sta prispela do terase, kjer je Tobby ustavil. Povsod je vladal mir in nihče ni ne bil stlil, kako čudne reči so se odigrale tu ponoči.

— Mamice ni doma, — je dejal Tob-

by, — a služinčad se najbrže kje prepira, če bo zadela starega kap ali ne. Zdal sva tu in rad bi vedel, kaj —

Obmolnil je, kajti Peter je nenadoma planil po stopnicah na teraso in že je bil v hiši. Tobby je začuden zmajal z glavo in krenil za njim.

Peter je planil skozi odprta vrata in prazno vežo in že je bil pred vhodom v galerijo. Odprl je vrata in se plaho ozrl na steno. To, kar je zagledal, ga je tako presenetilo, da je zamolklo vzkliznil. V njegovem glasu je bil pomešan gnev z razočaranjem.

Toda že so se začeli za njim Tobbyjevi koraki. Mlad! Bellerby je stopil na prag in se vprašujoče ozrl po galeriji.

— Kaj se je zgodilo, dragi moj? — Gromska strela! Že zopet je izginila ena slika!

— Da, je pritrdil Peter ves iz sebe, — toda prva se je vrnila.

Pokazal je na mizico, kjer je ležal prazen okvir, kraj njega pa zavito platno.

— Kaj vraga! — je zamrmral Tobby presenečeno. Hitro je stopil k mizici in odvil sliko. — To je Constable! Torej kaj — — Naglo se je obrnil in ozrl na vrsto slik, v kateri sta zijali dve zgornji vrzeli. — A zdaj je izginil Romney. Prijatelj, tu ima sam vrag kremplje vmes. — Ta čas je opazil na mizici ko-

šček papirja. — Kaj je pa tole? Križ božji, saj to je ček na ...

Toda ta čas si je bil Peter opomogel od silnega presenečenja. Planil je k tovarišu in mu iztrgal papir iz rok. In že je bil zopet pri vratih, od koder je zaklical Tobbyju:

— Pozneje ti pojasnim to. Zdal se ne morem zadrževati. Mi posodiš kolo?

In ne da bi čakal, kaj poreče Tobby, je planil iz hiše.

Novine nas vedno znova zagotavljajo, da je v trenutkih narodne krize najtipičnejša lastnost povprečnega Angleža nesposobnost priznati poraz. Naj že bo to splošna resnica ali ne, tajiti se ne da, da je mladi Cardinal imel to lastnost. Čeprav se je tega bal, je bil vendar ves iz sebe, ko se je izkazalo, da je prispel navzlic svojemu junaškemu prizadevanju prepozno in da je Jeanne svoj cilj že dosegla. Potreba spraviti Jeanne k pameti je zavzela v njegovih mislih obliko nekakšne moralne dolžnosti, katero je bilo treba brezpogojno storiti. In spoznanje, da se mu je načrt izjalovil, je za hitro oslabilo vse njegove duševne zmožnosti in ga navdalo z obupom. Toda njegovi možgani, ki sami po sebi niso bili nič posebnega, so delovali najboljše v kritičnih trenutkih. Ko je obrnil Tobby z mizice Jeannin ček, je spoznal, da še ni vse izgubljeno.

Sira Waltera in lady Bellerbyjeve ni bilo doma. Če je odšla Jeanne v kočjo na obali po svoje stvari, ni bilo izključeno, da jo z božjo pomočjo in pri ugodnem vetru še dohiti in pogovori ali prisi-li, da mu izroči sliko, ki bi jo odnesel nazaj v galerijo še predno bi se sir Walter ali njegova soproga vrnila. V tem je bila samo iskrica upanja, toda poskusiti je bilo vredno.

In tako je drvel Peter na kolesu skozi park proti vratom. Še predno je Tobby prav vedel, kaj namerava.

Kmalu je zdrnil prebivalce Sandhavana iz nedeljskega miru čudno oblečen mladenič, ki je švignil mimo njih in izginil za bližnjim hribom. Da se ta prismojeni kolesar ob vznjožiu hriba ni ubil, je pač dokaz, da je usoda še vedno bedela nad njim. V naglici je pozabil celo na zavoro in tako je pridrvel s hriba s strašno brzino. Vesel da se mu ni nič zgodilo, je skočil s kolesa, planil po stopnicah na verando kočje, odprl vrata in vstopil. Takoj se je prepričal, da še ni prepozno.

Jeanne Craigova je sedela za mizo in pisala nekaj na staro kuverto. Ustrašila se je malo, ko je planil v sobo. Kuverto je hitro vtaknila v žep. Toda glas se ji ni prav nič tresel, ko ga je pozdravila:

— O, Peter! Bala sem se, da bi vas mogel vrag prinesiti na mamo!

## Lovske puške

Roberte, browning pištole, pištole za straženje psov, lovške in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

**F. K. KAISER puškar.**

Ljubljana. Kongresni trg šte. 9

## Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah  
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne  
odgovarjamo! — Najmanjši oglas 5 Din

**TRG. UCENKO**  
sprejme trvdka Viktor Engel-  
man, trgovina z mešanim bla-  
gom, Smartno v Tuhinju. —  
Reflektantije meščanskih šol  
imajo prednost. 2831

**ŠTEPARICO**  
vajeno nekoliko kuhe, z vso  
oskrbo v hiši in plačo po dogo-  
voru sprejme takoj Vidic Milan,  
čevljar, Ljubno - Podnart, Go-  
rjensko. 2834

**SLUŽKINJO**  
izurjeno, pošteno, išče družina  
brez otrok v Splitu. — Poizve  
se: Bleiweisova cesta št. 20,  
III. nadstropje od 10. do 12. ure  
dopolodne. 2835

### MODROCE

peresnice, otomane, divane (pa-  
tent), fotelje, salonske in kuh-  
inske garniture — dobite najso-  
lidnejše pri

**SAJOVIC,**  
LJUBLJANA, Stari trg 6

### KUPUJEM JEŽICE

in zdrave na vagonске  
množine. Ponudbe s splošnim  
vzorcem in najnižjo ceno posla-  
ti na »Slov. Narod« pod »Ježi-  
ce/2787«.

## Krušno moko

in vse mlevske izdelke ved-  
no sveže dobite pri

**A. & M. ZORMAN**  
Stari trg 32. Ljubljana.

## L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo  
dežnikov in solčnikov  
ter sprehajalnih palic.  
Popravila se izvršujejo  
točno in solidno. :-

## Likanje obleke ali suknje 18 Din



Obračanje 300 Din

Vaša obleka, suknja,  
kostum ali plašč bo zo-  
pet kot nov, ako pošlje-  
te v — **WALLET EX-  
PRES, LJUBLJANA,**  
Stari trg 19, da se ke-  
mično očisti, zlika, po-  
šije, vstavi nova podlo-  
ga, obrne. Likanje, či-  
ščenje klobukov. — Na  
likanje se lahko počaka.

## Stekleno nakitje za božična drevesca

Zahtevajte moj najnovejši z barvami  
ilustrirani

### Glavni katalog

ki ga pošlem brezplačno in ki obsega  
moje neprekosljive prekrasne novosti:  
igračke, lutke, tediberi, angelčke, božične  
jaslice, vilinje lase, ptice, zvončke, lampio-  
ne, čipke, sijajen kovinski okras, girlande in vse potrebščine.  
Iz prve roke, cene brez konkurence, brez rizika. Zamenja do-  
voljena. Oziroma povrnem denar. Pri večjih naročilih in za  
preprodajalce največji popust.

**ADOLF EICHHORN EUGEN SOHN, LAUSCHA** (Deutsch-  
land) 12

## Najboljši brnški blagovi

Zajamčeno čistovoljnene  
moške in damske blagove

zadnjih novosti za  
jesensko in zimsko sezijo

razpošilja starorenomirana zaloga tvornice sukna  
**SIEGEL-IMHOF, BRNO**

Palackého tř. 12, Československa.  
Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najso-  
lidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci  
zastonj in poštne prosto.

## ZA DAMSKE PLAŠČE IN ZIMSKE SUKNJE

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

NASPROTI NUNSKÉ CERKVE

TVRDKA

VAM NUDI VELIKO IZBIRO

NAJMODERNEJŠIH VZORCEV

IN

NAJCENEJE

## NOVAK — LJUBLJANA

## ZAHVALA

Za številne pismene in ustne izraze iskrenega sočutja, ki smo jih  
prejeli ob smrti našega skrbnega očeta

## Frana Komana

posestnika in strojevodje drž. žel. v pok.

se tem potom najpriskrenejše zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem;  
posebno zahvalo pa njegovim stanovskim tovarišem, ki so ga v tako  
častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi  
vsem darovalcem krasnega cvetja.

Sv. maša zadušnica se bo brala v trnovski župni cerkvi v poned-  
eljek 17. novembra ob 7. uri jutraj.

Ljubljana, 14. novembra 1930.

Globoko žalujoči ostali.

## Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom  
prerane smrti našega dragega soproga, brata, strica in svaka, gospoda

## Jakoba Drola

višjega davčnega upravitelja v pok.

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo  
dolžni častiti duhovščini, darovalcem krasnih vencev in cvetja, cenje-  
nim gg. pevcem za v srce segajoče žalno petje, stanovskim tovarišem,  
bratom Sokolom in vsem prijateljem in znancem, ki so prihiteli od  
blizu in daleč in ga spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji  
poti.

Ljubljana, dne 15. novembra 1930.

ZALUJOČA SOPROGA PAVLA DROL IN SORODNIKI.

## Žrebanje v drž. raz. loteriji

Zadnji (milijonski) razred

Včeraj dne 14. novembra so bili izžrebani večji dobitki:

**30.000 Din** srečke št.: 22.209, 43.911;  
**20.000 Din** srečke št.: 42.459, 72.979, 89.386;  
**10.000 Din** srečke št.: 4.356, 43.588;  
**4.000 Din** srečke št.: 27.030, 39.697, 67.775, 71.544, 93.198, 98.307;  
**2.000 Din** srečke št.: 2.030, 4.305, 6.154, 12.979, 16.041, 18.327, 20.199,  
20.003, 22.211, 28.510, 32.015, 33.650, 33.204, 35.800, 38.567,  
39.071, 42.696, 49.121, 51.698, 57.669, 59.742, 65.303, 65.156,  
66.006, 68.362, 69.033, 70.601, 72.020, 74.482, 77.107, 77.200,  
80.312, 82.658, 88.664, 88.920, 89.152, 92.456, 92.320, 94.596,  
95.267, 95.449, 99.850.

Dne 12. t. m. so bili izžrebani sledeči dobitki:

**Din 500 št.** 8.021, 8.048, 8.075, 9.741, 9.761, 9.797, 13.858, 13.895, 17.922, 17.971,  
17.975, 19.106, 19.173, 27.703, 27.746, 27.750, 27.763, 27.777, 29.251, 29.274, 29.284,  
29.290, 29.299, 34.161, 36.674, 36.695, 37.762, 38.107, 38.111, 46.615, 46.621, 46.649,  
46.670, 47.412, 47.477, 47.491, 56.066, 57.314, 57.321, 58.815, 58.821, 58.844, 58.882,  
66.404, 66.431, 66.442, 66.488, 67.519, 68.725, 68.762, 68.770, 68.786, 69.146, 69.456,  
72.059, 72.065, 72.070, 72.087, 73.792, 73.953, 73.995, 75.123, 75.146, 75.175, 75.191,  
76.650, 77.203, 77.204, 77.237, 77.306, 77.324, 78.061, 78.063, 81.299, 84.174, 84.182,  
86.918, 86.941, 86.943, 86.973, 86.983, 87.259, 87.803, 87.822, 87.897, 87.904, 87.966,  
87.978, 87.988, 89.102, 89.122, 89.166, 89.173, 96.632, 96.642, 96.649, 96.664, 96.842,  
96.863, 98.440, 98.913, 98.945, 98.972.

Komur je bila sreča izžrebana za manjši dobiček, naj nam jo vpošlje, da mu  
pošljemo neizžrebano srečko, da bo mogel igranje nadaljevati na visoke dobitke.  
Zamenjava srečk je neobvezna za nas in jih bomo zamenjavali le kratek čas, ker  
je le malo neizžrebanih oziroma neprodanih srečk na razpolago.

**Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19**

\* DINI SLOVENSKI POPOLDNEVNIN \* IMAJO UGLASI V NJEM SIGURE \* USPEH  
\* Slovenski Narod \*

V nedeljo vsi na »Martinovo«

GODBA — PLES

»PRI KONČANU«, Rožna  
dolina. 2830

## Restavratori a Pod Skalco

Mestni trg šte. 11

toči pristna vina:

Dolenjsko belo 10 D

Dalmatinsko belo 12 D

Dalmatinsko črno 12 D

Haloško belo 16 D

Burgundec beli 20 D

Muskat silvanec 24 D

Cviček, Gad. peč 16 D

Dol. portugalka 16 D

Vsako soboto sveže do-  
mače krvavice. Abo-  
nenti se stalno spreje-  
majo na izborni doma-  
čo hrano.



peči

Velika zaloga

samo

**Ing. Guzelj**

Ljubljana, Šiška  
Bajška ul. 4. Celovška  
cesta 58  
Telefon 3252

NAJMODERNEJŠE VZORCE

## ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur veze najfineje in najceneje

**MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA**

DALMATINOVA 13.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj. »BRED« žepni  
robovi komad 2 Din.

**RADIOBALZAMIKA**  
ZANESLJIVO  
SREDSTVO  
PROTI REVMATIZMU  
PREHLADU in ISHIJASU.  
LABORATORIJ  
BEOGRAD  
DOBIJA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN 75

## Prevažanje

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v  
Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko uprego  
kakor tudi s tremi najmodernejšimi tovornimi avtomobili  
po dve-, tri- in sedem ton nosilnosti prevzema

**EDICIJA TURK, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9.**  
Telefon interurban 2157. 81/T

## Dvokolesa, motorji, šivalni stroji

otroški in igračni vozički,  
pneumatika, posamezni de-  
li. Velika izbira, najnižje  
cene. Prodaja na obroke.  
Ceniki franko.

**„Tribuna“ F. B. L.**

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,  
LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV. 4

Častiti svetnik gospod

## Miklavž je prispel v Ljubljano

in se nastanil v

## SLAŠČIČARNI NOVOTNY

Gospodsvetska cesta 2.

Sicer je precej mrmral zaradi razdrapanje ceste okoli nas,  
a na mojo prošnjo se je omečil, in sicer zaradi tega, ker je  
videl naše veliko in lepo izložbeno okno, kjer mu je mogoče  
razstaviti svoja bogata in krasna darila, katera je pripeljal s  
seboj iz Berlina, Prage, z Dunaja iz Beograda in Zagreba.  
Otroci, bodite pridni, ker Miklavž ves dan stoji v našem izlo-  
benem oknu in sledi vašim korakom. Prosite mame, naj si  
ogledajo in vas mu priporoče. 15526

Želje, prošnje in pismenca sprejema

**T. NOVOTNY, GOSPODSVETSKA CESTA ŠT. 2.**

## ČREVA

sortirana v vseh poljubnih debelinah, za vse razli-  
ne klobase, krvave, jeterne, mesene, za salame itd.  
imam na zalogi po na novo znižanih cenah. Za razne  
krvave in jeterne klobase nudim tudi debela čreva  
(milharje) po isti ceni kot suha goveja čreva.

Trgovcem in večjim odjemalcem morem dati pri-  
meren popust.

Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemal-  
cem in vašim nove interesente, da si ogledajo zalogo.

## Bergman Josip

trgovina črev na drobno in debelo.

14408 **LJUBLJANA,**  
POLJANSKA CESTA ŠTEV. 85, 87.